

VIATA INDUSTRIALA

IPARI ELET

REVISTA LUNARA PENTRU APARAREA TUTUROR INTERESELEOR INDUSTRIALE
ALTALANOS IPARI ERDEKEKET SZOLGALO KOZGAZDASAGI HAVI FOLYOIRAT

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pentru mici industriiși ... 160.—
Pentru orice societăți,
bănci, mari întreprinderi,
pe un an 1000.—
Exemplarul Lei 15.—

REDACTORI—SZERKEŠZTIK:
KORA ENDRE BIHARI MIKLÓS

Redactor responsabil și proprietar:
KÖRÖSI ÁRPÁD
felelős szerkesztő és laptulajdonos

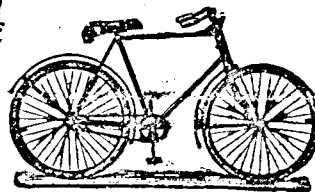
ELŐFIZETESI ARAK:

Iparosoknak 1 évre 160.—
Bankok, részvénytársasá-
gok, gyárak és nagykeres-
kedőknek 1000.—
Egyes szám ára 15 lei

Redacția și administrația - Szerkesztőség és Kladóhivatal: Cluj, Strada Regina Maria 11.

MAGAZIN DE MAȘINI DE CUSUT ȘI BICICLETE, ATE-
LIER DE RERAPAT. REPRESENTANȚA PENTRU JUDE-
ȚUL MUREȘ ȘI CIUC A MAȘINELOR DE CUSUT PFAFFI

VARRÓGÉPEK ÉS KERÉKPÁROK EZEK ALKATRÉSZEI
JUTÁNYOSAN KAPHATÓK. JAVÍTÓ MŰHELY PFAFFI
VARRÓGÉPEK KÉPVISELETE MAROS ÉS CSIK MEGYÉRE

GROHSELENA
TÂRGU-MUREȘ, STRADA CĂLĂRAȘILOR No. 19

Reuniunea pentru ajutoare din Timișoara Temesvári Segélyező Egyesület

SUCURSALA CLUJ—KOLOZSVÁRI FIÓKJA:
STRADA IULIU MANIU 2.

Societatea noastră, care numără cca 10.000 de membrii și are peste 150 de sucursale în țară, a înființat și în orașul Dvs. o sucursală, Asigurați-Vă, asigurați părinții sau rudele Dvs, mai în vârstă. Cooptăm membrii, cu o cotizație lunară, pausală, moderată, fără nici un certificat medical, până la vârsta de 85 ani. — În caz de moarte vor fi achitate următoarele sume de ajutor: de 8.000 Lei, de 16.000 Lei sau de 24.000 Lei, — Sumele de ajutorare achitate în decurs de un an: 6—8 milioane Lei.

Egyesületünk, amelynek cca 10.000 tagja és több mint 150 fiókja van, helyben is fiókot létesített. — Iratkozzék be, vagy írassa be szüleit, vagy öreg hozzátartozóit. Tagokat mérsékelt havi általánydíj fizetése mellett 85 éves korig orvosi vizsgálat nélkül vesszük fel. — A tag elhalálása esetén a következő segélyösszegek kerülnek kifizetésre 8000 lei, 16.000 lei, vagy 24.000 lei. — Évente 6—8 millió lei kerül kifizetésre.

Nagy karácsonyi vásár. Női és férfi divatcikkek,
butorszövetek nagy választékban és olcsó árakon

SZABÓ JENŐ R. T.

NAGYÁRUHÁZÁBAN, CLUJ—KOLOZSVÁR, CALEA REGELE FERDINAND 5. TELEFON: 24—79.

Ascensoare, macarale iluminatiuni
Neon, pompe electrice la firma

INGINER
V. MARCO

CLUJ, CAL. REG. FERDINAND 43.

Megnyílt ujonnan átalakítva a
Varga Márton féle restaurant
bodega Str. G. T. Masaryk No. 5 alatt, Legolcsóbb
étkezés és olcsó havi abona. Első-
rangú Küküllőmenti fajborok
kaphatók.

Foto

Ha azt akarja ön, hogy a családja
meg legyen örökítve a karácsonyi
mellett, úgy már most adja le a meg-
rendelését. Speciális esti fel-
vételek készülnek háznál.
Olcsó árak. Jó munka.

Sport

CLUJ

CAL. REGELE FERDINAND 69.

Aki jól és olcsón akar karácsonyi és
ujévi ünnepeket eltölteni úgy
keresse fel a

Szilveszter Imre
féle háziasan kezelt vendéglőt Calea
Victoriei 15. alatt, ahol a legjobb
uradalmi tiszta fajborok és izletes
koszt kaphatók.

Ernst Dozsner

ceasornic - órás
Részletfizetésre is
a legjobb karkötő
órákat adok,

Cluj, Regele Ferdinand 122.

LOTARIA DE STAT

MIELŐBB VEGYÉK MEG SORSJEGYÜKET,
hogy ne veszítsék el a játék sorrendjét és kö-
zeledhessenek a nagy negyedik osztályhoz,

a
milliomosok
osztályához

A második osztály huzása

1937 december
15-én

„Electrovox“

Cluj, Strada Regina Maria 3.

A legújabb típusu rádiók és csillárok
részletfizetésre is kaphatók, ugyszin-
tén villany és vízvezeték szerelés a
legpontosabban eszközölhető.

ANDREI ENYEDI

croitor pentru Domni — uriszabó
CLUJ, STR. CLEMENCEANU 7.

Kudor Pavel

Tâmplar de mobile
Cluj, Calea Reg. Ferdinand 89.

VIATA INDUSTRIALA

IPARI ÉLET

REVISTA LUNARA PENTRU APARAREA TUTUROR INTERESELEI INDUSTRIALE
ALTALANOS IPARI ÉRDEKEKET SZOLGALO KÖZGAZDASÁGI HAVI FOLYÓIRAT

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pentru mici industriși... 160.—
Pentru orice societăți,
bănci, mari întreprinderi,
pe un an.....1000.—
ExemplarulLei 15.—

REDACTORI—SZERKESZTIK:
KORA ENDRE BIHARI MIKLÓS
Redactor responsabil și proprietar:
KÖRÖSI ÁRPÁD
felelős szerkesztő és laptulajdonos

ELŐFIZETESI ARAK:

Iparosoknak 1 évre160.—
Bankok, részvénytársasá-
gok, gyárak és nagykeres-
kedőknek.....1000.—
Egyes szám ára15 lei

Redacția și administrația - Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj, Strada Regina Maria 11.

De propaganda electorală

resună toată țara. Partidele politice se frământă, pentru a cuceri simpatia maselor, manifestată prin voturile date, singur de meseriași au uitat toate partidele.

Pentru acest lucru nu facem reproșuri partidelor politice, pentru că știm că promisiunile, fie date de origine, rămân numai promisiuni.

Ziua de 30 Decembrie, însă, nu este ziua politicianilor, ci a meseriașilor, a comercianților și a muncitorilor. În această zi se vor ține alegerile de senatori pentru diferitele reprezentanțe corporative. Pentru această dată, partidele politice trebuie să retragă, iar alegătorii vor asculta numai de conștiința lor, ca să trimeată în senat numai pe cei demni, cari au făcut ceva, sau sunt garanție ei înșiși, că vor face ceva pentru acest strat al societății.

Deocamdată nu putem să vorbim, decât de alegerile camerelor de comerț și industrie, „candidările“ eșind în public numai la acestea. Candidări nu s-au făcut. Ori, la cele două posturi de senator au fost candidați la camera din Cluj, în locul secțiunii comerciale cu unanimitate dnul Dr. Cosma Ionel, iar la secția industrială dnul Slăvescu, fost ministru al finanelor.

Candidarea dlui Dr. Cosma o aprobăm, dânsul în adevăr a înfăptuit ceea ce a promis. La „candidarea“ Dlui Slăvescu însă, situația a alta. Dânsul a fost candidat numai de actuala antistie a camerei, dar ca bărbat de partid se bucură de popularitate numai în partidul propriu. Industriașii nu au nevoie de un reprezentant, care ca politician se bucură de popularitate, ci de unu care este liber de orice politică. Dl. Slăvescu, pentru industriași, nu este destulă garanție pentru speranțele pe care trebuie să le aibe. Ar fi deci de dorit, ca marii industriași ai orașului să facă tot ce este posibil, ca în această demnitate să ajungă o persoană, care să facă ceva pentru industriași.

Választási propagandától

hangos az egész ország. A különböző politikai pártok túlekednek, hogy megnyerjék maguknak a tömeg érezhető rokonszenvét, amely a leadott szavazatokban nyilvánul meg. Minden párt mindenkinek ígért mindent, csak a kisiparosokról feledkezett meg minden párt.

Nem vesszük ezt zokon a politikai pártoktól, mert jól tudjuk, hogy az ígéretek bárki adja is azokat, csak ígéretek maradnak.

December 30-ika azonban nem a politikusok napja, hanem az iparosok, kereskedők és munkásoké. Ekkor zajlanak le ugyanis országsszerte az érdekképviseleu szenátorválasztások. Erre az alkalomra a politikai pártoknak vissza kellene vonulniok, hogy a választók csak a lelkiismeretükre hallgatva, azokat küldjék a szenátusba, akik valóban érdemesek arra, vagyis akik tettek is valamit a múltban és komoly garancia a személyük, hogy jövőben is e három társadalmi rétegért fognak dolgozni.

Sajnos nem így van. Jelenleg ugyan még csak a kereskedelmi és iparkamara érdekképviseelőinek választásáról beszélhetünk, mert a „jelölések“ csak itt kerültek nyilvánosságra. Mert a jelölések azután nem voltak. Ugyanis a Kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara két szekció helyére egyhangulag dr. Cosma Jonelt jelölték, az ipari szekció helyére Slăvescu volt pénzügyminisztert.

Dr. Cosma jelölését mi is helyénvalónak találjuk, mert ő valóban beváltotta azt, amit ígért és védte a kereskedelmi érdekeit. Máskép áll a helyzet azonban Slăvescu „jelölésénél“. Őt az iparkamara jelenlegi vezetősége jelölte, de mint pártember csakis saját pártjában örvendhet népszerűségnek, tehát csak mint politikus jöhet számításba. Az iparosoknak azonban olyan érdekképviseelő kell, aki nem politikai népszerűségnek örvend egy pártban, hanem aki mentes minden politikától és főképen független minden politikai párttól. Éppen ezért nem volt szerencsés dolog az iparkamarától, hogy a nagyiparosokra ráerőszakolta jelöltjét, Slăvescut, akiben az iparosok nem látják beválthatónak azokat a reményeket, amelyeket egy érdekképviseelőhöz joggal fűzhetnek. Éppen ezért üdvös volna, ha a város komoly nagyiparosai odahatnának, hogy erre a pozícióra olyan személy kerüljön, aki valóban tesz valamit az iparosok érdekében.

Industriașii și alegerile

de Tiberiu Petrovay

România este un stat ba-at pe administrație democrată, constituția sa, asemănător popoarelor apusene, s'a compus într'un spirit liberal și parlamentul și legiuirea ei se bazează pe reprezentanța liberă a poporului. Este însă fără îndoială, că sistemul corporativ, reprezentanța după ocupații își are urmele și la noi. Prin camerele care reprezintă diferitele interese profesionale, și locul de senator asigurat pentru acestea, dau posibilitatea, ca diferitele ramuri de ocupație și de producție să aibă reprezentanța lor. Este de tot sigur, că parlamentarismul construit pe temeli de principii democratice, nu se bucură unei simpatii absolute. Si la noi sunt mulți, cari văzând luptele desfrânate dintre nenumeratele partide politice bazate pe diferite păreri și idei divergente de conducerea statului, precum și urmările acestor lupte, stricătioase pentru interesele universale ale statului, ar dori să vadă realizarea ordinii de reprezentare bazată pe sistemul corporativ. Așa este îndeosebi de când numărul statelor cu instalație corporativă crește în toate lumea și aceste au putut crea în oareșicare proporție stare materială bună, mulțumire și ordine, prin toate locurile, unde până acum a dăinuit disordine. La aceasta se mai adaugă, că parlamentul, evoluat după luptele libere ale partidelor și relațiile momentane de forță, în adevăr nu reprezintă diferitele straturi sociale ale țării în proporție justă. Clasa intelectuală (și din aceasta îndeosebi corpul avocațial) este reprezentată în număr neproporțional de mare, pe când liberii profesioniști, comerțul, industria, corpul funcționarilor etc., dar nici chiar agricultura, nu sunt reprezentate în cameră prin numărul corespunzător de persoane pricepute.

Această deducție, la aparență teoretică, în adevăr nu este atât de teoretică, având doar semne neîndoioase, că lipsa de organizație, neorientarea și desbinația, care în mod regretabil se resimte în cercurile micilor meseriași, își are rădăcinile în varietatea concepțiilor derivate tocmai din acest punct. Ideile și planurile sunt în adevăr grupate în jurul chestiunii: oare organizarea *politică* și astfel validitatea mai bună a punctelor de vedere industriale prin partidele politice și exoperarea

unui număr mai mare de locuri în parlament este scopul care se va urmări în primul rând, sau organizarea *profesională* este mai importantă, chiar și din punctul de vedere al reprezentanței politice.

Faptul este azi, că pe când prin camerele de comerț și industrie, se reprezintă coresponzător interesele *industriei mari*, iar prin camerele de muncă interesele *muncitorești*, micii meseriași nu sunt coresponzător reprezentați în corpurile legiuitoare. În cameră avem un singura reprezentant aparținător clasei de meseriași, în persoana d-lui Szabó Béni. E absolut cert, că situația meseriașilor n-ar fi cum este azi, mulțimea de dispozițiuni prejudicioase pentru meseriași, n-ar fi azi în vigoare, și interesele economice și sociale ale acestui strat, nu s-ar fi scăpat între atâta din vedere din partea celor competenți, dacă micii meseriași erau reprezentați în cameră și în senat, potrivit importanței economice și însemnătății sociale și cu fiecare ocaziune ar fi putut intra în luptă un grup special de deputați ai meseriașilor, pentru interesele profesionale, după un plan determinat și în permanentă legătură cu meseriașii interesați. Pentru reprezentarea serioasă în cameră, meseriașii trebuie să lupte azi cu toate mijloacele admise, pentru că dela aceasta îi depinde viitorul. Acum, aprodindu-se campania electorală, trebuie să cumparam serios, ce înseamnă organizația, colaborarea și forța străduințelor unite într'o idee și intențiune. Politica este lupta relaționată a dreptăților și drepturilor. Meseriașii nu și vor putea dobâri greutate politică, fără de a se organiza în puterea socială și economică. Situația de azi nu poate avea ca urmare decât slăbiciunea și despicarea, dar nicidecum garanție pentru un viitor mai bun.

E fără îndoială, că meseriașii nu pot renunța la străduința, de a se uni într-o *cameră independentă a meseriașilor*, și prin intermediul acesteia să-și trimeată pe reprezentanții săi în corpul legiutor, la fel ca și celelalte camere. De aceea este atât de importantă organizația *sinațială*, care este menită a uni pe meseriași fără privire la diferențe de naționalitate și de păreri mondiale și a reprezenta uniform interesele profesionale ale meseriașilor. Această stră-

duință însă nu e permis să conturbe vederea clară a nimănu, provocând perturbarea noțiunilor. Meseriașii înseamnă comunitate deplină nur ai din punctul de vedere al intereselor profesionale, dar în ce privește concepția națională sau politică se împarte deja în mai multe grupuri și se unește în jurul diferitelor partide politice. Este însă o cerință esențială, ca această apartinență în diferite partide să nu se valideze în dauna intereselor profesionale universale. Forța, gravitatea meseriașilor, ca o ramură specială de ocupație și clasă socială specială, se poate valida cu succes prin ei înșiși, în cadrele partidelor politice și după străduințele aceloră. Organizarea societății de meseriași și ajugerea lor la același să le dea o reprezentanță cât mai eficace. De aceea este important, ca meseriașii să prezinte mai multă unitate, o formă de organizație mai compactă și în interesul acesteia să spune toate interesele individuale intereselor comunității, pentru a le putea apăra mai bine.

Fiecare alegere înseamnă luptă liberă a diferitelor concepții, interese și străduințe. În această luptă, meseriașii trebuie să se amestece în viitor în mai mare măsură, dacă nu vrea să fie suprimate de acele grupuri și clase, al căror membri prezintă mai multă disciplină, mai mare conștiință și deplină capacitate de luptă.

Játszanak bizalommal a

Loteria de Stat

**„Colectura
Oficială”-nāl.**

Főelárusítóhely:

Cluj, Strada Regina Maria 46

BLAU

Cluj, Str. Minorităților No. 4

Pregătește cele mai moderne

COMPACTĂRI

pe lângă cele mai rentabile prețuri

Az iparosság és a választások

Irta: Petrovay Tibor

Románia demokratikus berendezéseken nyugvó állam, alkotmánya a nyugati nemzetekhez hasonlóan liberális szellemben készült és parlamentje, törvényhozása szabadképviseleten alakul. Kétségtelen azonban, hogy a testületi rendszereknek, a foglalkozások szerint való érdekképviseletnek nálunk is megtaláljuk a nyomát. A különféle szakmai érdekeket képviselő kamarák és az azok számára biztosított szenátusi hely némileg lehetővé teszik a különböző foglalkozási ágak és termelő rétegek speciális érdekeinek védelmét. Az is bizonyos, hogy a demokratikus alapelveken felépülő parlamentáriszmusunk sem élvez osztatlan szimpátiát. Nálunk is sokan vannak, kik látva a különféle világnézetten és eltérő államvezetési elgondolásokon alapuló rengeteg politikai párt egymással szembeni féktelen küzdelmét s ebből az országot egyetemes érdekeire nézve káros következményeket, a testületi rendszeren nyugvó képviseleti rendet szeretnék megvalósulva látni. Különösen azóta van ez így, mióta a korporatív berendezésű államok száma világszerte növekszik s ezek viszonylagosan jólétet, megelégedettséget és rendet tudtak teremteni ott, ahol eddig a zürzavar uralkodott. Hozzájárul ehhez az is, hogy a politikai pártok szabad küzdelmei és pillanatnyi erőviszonyai szerint kialakuló parlament valóban nem képviseli az ország különféle társadalmi rétegeit. Az értelmiségi osztály (ebből is különösen az ügyvédi kar) aránytalanul nagy számban van képviselve, míg a szabadfoglalkozásuk, a kereskedelem, az ipar, a tisztviselő osztály, stb., de még a mezőgazdaság sincsen elegendő számú hozzáértő és szakkérdésekben jártas parlamenti személlyel képviselve.

Ez az elméletinek látszó fejtegetés a valóságban azért nem teljesen teoretikus, mert kétségtelen jelek mutatják, hogy a kisiparosság körében ma még sajnálatosan tapasztalható szervezatlenségnek, tájékozatlanságnak és széttördeltségnek oka tulajdonképpen a felfogásoknak erre a pontra visszavezethető közönbösségében gyökerezik. A gondolatok és tervek tulajdonképpen mind azon kérdés körül rajzanak: a politika szervezkedés és így az iparos szempontoknak a politikai pártokon keresztül jobb érvényesítése és nagyobb

számu parlamenti hely kiharcolása-e az elsősorban követendő cél, vagy pedig a szakmai szervezkedés a fontosabb, még a politikai képviselet szempontjából is.

Ma az a tény, hogy amíg a Kereskedelmi és Iparkamarákon keresztül a nagyipari érdekek, a munkakamarákon keresztül pedig a munkásérdekek eléggé kielégítő képviselethez jutnak, addig a kisiparosság nincsen kellőképpen képviselve a törvényhozó testületekben. A parlamentben mindössze egyetlen kisiparos képviselő van, Szabó Béni személyében. Egészen bizonyos, hogy a kisiparosság helyzete nem volna olyan, amilyen ma, a kisiparosságot sújto rengeteg hátrányos törvényes intézkedés ma nem volna érvényben és e réteg gazdasági és szociális érdekei nem hagytak volna annyira figyelmen kívül az illetékesek részéről, ha a parlamentben és a szenátusban a kisiparosság is számarányához, gazdasági súlyához és társadalmi jelentőségéhez méltó módon képviselve lett volna és egy nagy számú, külön iparosképviseelő-csoport szállhatott volna minden egyes alkalommal sikra az iparos érdekekért, tervszerűen és az érdekelt iparosréteggel állandó kapcsolatban. A komoly parlamenti képviseletért az iparosságnak ma minden uton-módon küzdenie kell, mert ettől függ jövője. Most, hogy a választás ideje közeledik, különösképpen kell arra gondolnunk, mit jelent a szervezetség, az összefogás, az egy gondolatra és egy szándékra hozott közös törekvések ereje. A politika inkább az erőviszonyok küzdelme, mint az igazságok és jogok feltétlen érvényesü-

lése. Az iparosság nem fog tudni politikai súlyt szerezni magának társadalmi és gazdasági erejének megszerzése nélkül. A mai állapot csak további szétesésnek és legyengülésnek lehet eredményezője, de semmi esetre sem a jövő kiküzdésének záloga.

Nem kétséges, hogy az iparosságnak nem szabad lemondania arról a törekvésről, hogy önálló kisipari kamarába tömörülhessen s ezen keresztül szintén beküldhessen képviselőit a törvényhozó testületbe, más kamarákhoz hasonlóan. Ezért van igen nagy fontossága a szindikátusi szervezkedésnek, amely hivatva van a kisiparosokat nemzeti és világnézeti különbségekre való tekintet nélkül egybe tömöríteni és egységesen képviselni az iparosság szakmai érdekeit. Ez a törekvés azonban nem szabad, hogy senkinek se megzavarja tiszta látását és hogy a fogalmak zürzavarát eredményezze. Az iparosság csak a szakmai érdekek szempontjából jelent teljes közösséget, nemzetiségileg és egyben politikai felfogást tekintve is, már különböző csoportokra oszlik s annak megfelelően különböző politikai pártok köré csoportosul. Lényeges követelmény azonban, hogy ez a különböző pártokba való tartozás ne érvényesülhessen az egyetemes szakmai érdekek rovására. Az iparosságnak, mint külön foglalkozási ágának és társadalmi osztlálynak, kellő megszervezettségéből származó erő, súly és tekintély sikeresen érvényesíthető tagjai által az összes politikai pártok keretén belül s azoknak törekvései szerint. Az iparostársadalomnak szervezkedése és azonos álláspontra jutása azt kell eredményezze, hogy minden politikai párt nagyobb igyekezettel fog törekedni az iparosság érdekeit magáévá tenni, azokért sikra szállani és azt fokozottabb képviselethez juttatni. Ezért fontos, hogy az iparosság több egységet, tömörebb szervezési formát és azonos célkitűzéseket mutasson s ennek érdekében minden egyéni, vagy csoport érdeket, a közösségi érdekek jobb megvédése céljára alárendeljen.

Minden választás a különböző felfogások, érdekek és törekvések szabad küzdelmét jelenti. Ebbe a küzdelemben a jövőben az iparosságnak fokozottabb mértékben kell beleszólnia és érdekeiért sikra szállania, ha csak nem akar azon csoportok és osztályok között véglegesen lemaradni, melyeknek tagjai több figyelmet nagyobb öntudatot és kellő küzdőképességet mutatnak fel.

La caderea parului:

EGEGR Petrol

S.a prelungit termenul pentru conducerea registrelor speciale pentru micii industriași și meseriași până la 31 Martie 1938

La inchiderea ediției a sosit știrea că ministerul de finanțe în urma intervențiilor a prelungit termenul pentru conducerea registrelor speciale ale micilor industriași și meseriași până la 31 Martie 1938. Deci până la termenul avizat nici un meseriași nu poate fi obligat a ține registre speciale.

Meghosszabították a kisiparosok könyvvezetési kötelezettségének határidejét

Lapzártakor érkezett Bucureștiből a jelentés, hogy a pénzügyi miniszterium különböző előterjesztésekre 1939 március 31-ig meghosszabította a kisiparosok könyvvezetési kötelezettségének határidejét. Tehát a fenti időpontig a kisiparosok minden könyvvezetési kötelezettség nélkül üzhetik mesterségüket.

COMUNICĂRILE UNIUNII MICILOR INDUSTRIAȘI

— Cui poate să vândă meseriașul produsele sale. La modificarea legii impozitului pe cifra de afaceri, pentru evitarea neînțelegerilor, uniunea meseriașilor s'a adresat ministerului finanțelor, care despre valorificarea produselor micilor meseriași a dat lămurirea, că meseriașul își poate vinde produsele oricui, dar nu poate ține nici depozit, nici voiajor. Alături de atelier poate ține prăvălie de desfacere pentru produsele proprii. Tot cu scutire de impozitul pe cifra de afaceri poate vizita și târgurile.

— Amnestie pentru amenzile școlare! Patronii au fost adeseori pedepsiți cu amendă, din motivul că ucenicii n'au urmat școala regu-

lat. Uniunea meseriașilor a trimis o delegație numeroasă la Dl. Prefect al județului, cerând anularea amenzilor școlare. Suntem informați din alt loc, că Dl. Prefect a dat amnistie pentru amenzile școlare și astfel acelea se vor anula din oficiu.

— Uniunea meseriașilor urgitează alegerea delegațiilor la autoritatea industrială. Prin noua lege industria'ă s'au anulat prevederile vechei legi industriale, referitoare la delegații autorității industriale. Uniunea meseriașilor a trimis o cercare comisiei interimare a municipiului și camerei de muncă, cerând publicarea alegerilor pentru alegerea delegațiilor în autoritatea industrială.

KISIPARI SZÖVETSÉG KOZLEMÉNYEI

— Kiknek adhatja el termékeit a kézműiparos. A forgalmi adó törvény módosításánál félreértése elkerülésére a Kisipari Szövetség a pénzügyminiszteriumhoz fordult, amely a kézműiparosok termékeinek értékesítéséről azt a felvilágosítást adta, hogy a kézműiparos saját termékeit bárkinek eladhatja, de nem tarthat sem raktárt sem utazót. A máhelyek mellett tarthat eladási üzletet saját termékei részére. Ugyancsak forgalmi adófizetés nélkül járhat vásárookra is.

— Amnesztia az iskolabüntetésekre. A munkaadókat nagyon sok esetben pénzbüntetéssel sújtották, mert a tanoncok nem jártak rendszeresen iskolába. A kisipari szövetség ezért népes küldöttséget menesztett a vármegyei prefektushoz kérve a-iskolabüntetések eltörlését. Mint már helyről értesülünk az iskolai

büntetésekre a prefektus amnesztia adott, így a-okat hivatalból fogják törölni.

— Az iparhatósági megbízottak választását sürgeti a kisipari szövetség. Az új ipartörvény hatálytalanította a régi ipartörvény rendelkezéseit az iparhatósági megbízottakra vonatkozólag. Ezért a kisipari szövetség megkereséssel fordult a városi tanácshoz és a munkakamarához, kérve az iparhatósági megbízotta megválasztására a választások kiírását.

NAPTÁRAK
MINDENFÉLE NAGYSÁGBAN AZ
ORIENT
NYOMDÁBAN
CLUJ, STRADA IULIU MANIU 8.

Feketekönyvet kell fellektetni a rosszfizető adósokról

A rosszfizető megrendelőkkel lépésről lépésre találkozunk az önállóan dolgozó kisiparos. Szinte kivétel nélkül minden szakmában feltalálhatók azon megrendelők, akik a munkálat elvégzése után vagy egyáltalán, vagy pedig jelentős és érzékeny levonásokkal fizetik számlájukat. A rosszfizetők nem csak a magánosokból kerülnek ki, hanem nagyon gyakori az az eset is, amikor nagyvállalatok adnak a kisiparosnak megrendelést s midőn a fizetésre kerül a sor azt huzzák, halasszák s végül is az iparos, hogy valami pénzt lásson munkájáért utólagosan kénytelen engedelményekbe belemenni s nagyon gyakran nemcsak nem keres az ilyen vállalkozáson, hanem a befektetett pénzt sem kapja vissza.

Ma már szinte kivétel nélkül minden kisiparos kénytelen többé-kevésbé hitelt nyújtani megrendelőjének s midőn a követelés behajtására kerülne a sor, a megrendelő a fizetést huzza-halassza, sőt nagyon sok esetben egyenesen megtagadja.

A végzett munkáról szóló törvény lehetőséget ad a kisiparosnak, hogy követelését gyorsított eljárás folytán az úgynevezett Comisia de Arbitrajnál peresítse. De amíg a perben végrehajtó jogerős ítéletet kap, addig jelentős idő telik el s hogy eleget tessen fizetési kötelezettségeinek, kénytelen a peres eljárás megkerülésével adósával kiegyezni.

A kisiparosok különböző szakmában már régen felvetődött az eszme, hogy a rosszfizető megrendelőket úgynevezett „fekete könyv”-ben tartsák nyilván s így módon védik a szakma többi tagjait, hogy a könyvben szereplő nevek tulajdonosai más iparosokat ne tudjanak megkárosítani. Azon megrendelőket, akiknek a neve a „fekete könyv”-ben szerepel az iparosok csak abban az esetben szolgálják ki, ha a munkálatot készpénzben előre kifizeti.

Sajnos azonban a különböző szakmában tapasztalható széttagoltság eddig szinte mindenkor lehetetlenné tette a „fekete könyv”-rendszer, amelynek ügye az első pillanattól kezdve egyetlen lépést sem tett előre. Pedig ha legalább ezen a téren létrejönne az egyes szakmákban a megépítés, úgy a kisiparosoknak jelentős összeggel csökkene a rosszfizetők folytán elvesztett követelése.

Ce trebuie să știm despre cooperativele industriale

de Dr. I. Oberding

Situația tot mai dificilă a micilor meseriași, creșterea cheltuelilor de regie și urcarea continuă și succesivă a impozitelor, pe de alta parte scăderea cifrei de afaceri admonestează, ca și micii meseriași să se folosească de forțele protectoare ale organizației cooperatiste. Grupurile de meseriași mici, uniți în cooperative industriale, cu mai multă rezistentență se pot apăra împotriva presiunii economice. Prin unire cooperatistă se pot reduce cheltuelile de regie la minimum posibil. Legea despre Organizarea Cooperativei asigură cooperativele industriale însemnate reduceri la impozit și favoruri la adjudecarea lucrărilor. În primii trei ani dela constituire beneficiază de scutire totală de impozit, iar în anii următori beneficiază cooperativele de o reducere de 50 la sută.

Mici meseriași pot avea interes pentru trei categorii de cooperative industriale: cooperativele de producție, de aprovizionare și de valorificare.

Cea mai obișnuită formă a cooperativei de producție este cooperativa prin atelier comun. La aceasta membrii își fac lucrările în atelierul comun, de o parte pentru ca chiria atelierului și taxe pe local să se împartă între membri, de alta parte însă pentru a se putea aproviziona cu utilaj mecanic corespunzător, prin cari pot produce cu cheltueli mai mici și producția devine mai perfectă.

Atribuția cooperativei industriale de aprovizionare este procurarea în mare a materialelor trebuincioase membrilor, putând astfel să ajungă la material cu prețuri mai eficiente. În această categorie, meseriașii continuă să lucreze și mai departe în atelierele lor independente, angajează lucrări și mai departe pe cont propriu, numai aprovizionarea materialelor se face în comun, pe bază cooperatistă.

La cooperativele de valorificare, se menține deasemenea autonomia liberă a membrilor și numai valorificarea produselor se face în comun, de regulă prin susținerea unei prăvălii comune pentru desfacerea produselor. De exemplu tâmplarii

de mobile. Un alt caz este, când se însărcinează în comun o persoană cu valorificare pe piață, pe la târguri, ca d. e. măștrii cismari. Un avantaj mare la această metodă este că cheltuelile de susținerea prăvăliei și cheltuelile de târguit incumbă pe membri în măsură minimă, ceea ce de altfel se urcă la sume însemnate.

E posibil, că meseriașii de aceeași breslă își înființează cooperativa pentru organizarea comună atât a producției, cât și a aprovizionării materiilor și a valorificării. Aici însă încetează de tot independența membrilor și beneficiul realizat se distribuie între ei în proporție cu participarea lor la lucrări. În practică reușesc mai puțin aceste cooperative comune de producție, aprovizionare și valorificare, reprimându-se interesele membrilor față de interesele comune, dimpotrivă însă, de obicei, nici indivizii nu-și jertesc interesele proprii pentru interesele obștești.

De altfel, constituirea cooperativei industriale pretinde mare precauțiune. Dacă membrii nu sunt fiuți în curent cu însemnătatea morală a ideii cooperatiste, nu se pot uni întru ideia comunității și cooperativa se despică numai decât. Constituirea cooperativei industriale, numai pentru a beneficia de reduceri la impozit și de avantaje asigurate prin lege, este o fraudă propriu zisă. Aceste cooperative sunt numite „pseudo-cooperative”, viața cărora de regulă este foarte scurtă. Membrii acestor pseudo-cooperative privesc totdeauna numai interesele proprii din ceace se nasc fricțiuni, coliziuni și atraq în fine distrugerea cooperativei, sau în cel mai bun caz repoșearea înceată a co-

operativei. Se recomandă deci cea mai deplină prudență la constituirea cooperativei. Este foarte important, ca între membrii, cari adresează la o cooperativă, să se asigure înainte de toată încrederea reciprocă și ca cooperativa să se întemeieze materialicește în mod coresponsuzător.

Legea prevede 15 membri la constituirea cooperativei industriale, dar la funcționarea lor se necesită 25 membri. Înainte de constituirea cooperativei, se va recer ca totdeauna centrala de îndreptare și de controlă. Pentru cooperativele românești este Uniunea Cooperativei „Ardeal”. Centrala cooperativei după examinarea planului de constituire, acordă instrucțiunile trebuincioase, sfaturile necesare și împlinește formalitățile constituției după prevederile legii.

Deși cooperativele de credit nu aparțin categoriei cooperativei industriale, totuși trebuiesc amintite în legătură cu cele din urmă. Cea mai mare însemnătate a cooperativei de credit ale meseriașilor este, că încurajează pe membrii lor cu avansuri de producție și promovează astfel prosperarea acelor. O formă foarte rațională a cooperativei de credit industrial este așa numită cooperativă cu vârsământ săptămânal, ca d. e. „Kolping”, sau „Cooperativa e Credit a Meseriașilor și Comercianților”, ambele cu sediul în Cluj. La acestea pot amortiza membrii, împrumuturile ridicare, în rate săptămânale mici, ceea ce însemnă pentru ei mare ușurință.

BLAU

Cluj, Str. Minorităților No. 4

Pregătește cele mai moderne
COMPACTĂRI
pe lângă cele mai rentabile prețuri

A GEPET
OLAJOZNI

KELL, HOGY JÓL MŰKÖDJÖN, ILYEN GÉP AZ EMBER IS
IGYUNK SÖRT
FAJBOROKAT

CORVIN - BOROZÓBAN

A KEDÉLYÜNK ÉS MUNKAKEDVÜNK FRISS MARAD !!!

STR. REG. MARIA 11.

Amit az ipari szövetkezetekről mindenkinck tudnia kell

Irta: Dr. Oberding József

A kisiparosság egyre súlyosabb helyzete, a növekvő rezsiköltségek és az adók állandó és fokozatos emelkedése; ezzel szemben pedig a forgalom csökkenése arra int, hogy a kisiparosság is vegye igénybe a szövetkezeti szervezkedés támogató erejét. Az ipari szövetkezetekbe szervezett kisiparos csoportok sokkal ellentállóbban tudnak védekezni a gazdasági nyomás ellen. A szövetkezeti összefogás által rezsiköltségeiket a minimalisra szoríthatják le. Jelentős adókedvezményt és munkavállalási előnyt is biztosít az ipari szövetkezetek számára a szövetkezeti törvény. A megalakulás első három évében teljes adómentességben, a következő években pedig 50 százalékos adókedvezményben részesülnek a szövetkezetek.

Az ipari szövetkezeteknek három osztálya érdekelheti a kisiparosokat, a termelő, a beszerző és az értékesítő szövetkezetek.

A termelő szövetkezetek leggyakoribb formája a közös műhelyszövetkezet. Itt a tagok munkájukat közös műhelyben végzik, egyrészt, hogy a műhelybér és telepadó szétosztódjék a tagok között, másrészt pedig, hogy megfelelő gépekkel láthassák el magukat, ami termékeiket olcsóbbá és tökéletesebbé teszi.

Az ipari beszerzési szövetkezet feladata a tagok anyagszükségletének nagybani beszerzése, hogy így olcsóbban jussanak hozzá. Itt a tagok szabad különállása megmarad és csak anyagszükségletük beszerzését végzik közösen, szövetkezeti alapon.

Az értékesítő szövetkezetnél szintén megmarad a tagok szabad különállása és csak termékeik értékesítését végzik közösen, rendszerint úgy, hogy közös eladási üzletet tartanak fenn, például a butorasztalások. Másik eset, hogy közösen biznak meg egy személyt a piaci értékesítéssel, vásározással, mint például a csizmadia mesterek. Nagy előnye ennek az, hogy az üzletfenn tartási és vásározási költségek minimálisan terhelik az egyes tagokat, ami különben igen jelentékeny összeget szokott kitenni.

Lehetséges az is, hogy az egy és ugyanazon ipart folytatók úgy a termelés, mint az anyagbeszerzés

és az értékesítés közös alapon való megszervezése érdekében létesítik szövetkezetüket, itt azonban a tagok önállósága teljesen megszűnik s az üzleti hasznot a munkában való részvételük arányában osztják szét a tagok között. A gyakorlatban az ilyen közös termelő-, beszerző-, értékesítő szövetkezetek válnak be legkevésbé, mert a tagok önállósága teljesen megszűnik s az üzleti hasznot a munkában való részvételük arányában osztják szét a tagok között.

A tagok egyéni érdeke háttérbe szorul a közérdek előtt, viszont az egyének a maguk személyi érdekét nem igen szokták feláldozni a közérdeknek.

Általában az ipari szövetkezetek alapítása nagy elővigyázatot követel. Ha a tagok nincsenek tisztában a szövetkezeti eszme erkölcsi jelentőségével, nem tudnak felolvasni a közösségi gondolatban szövetkezetük előbb-utóbb széthull. Ipari szövetkezetek felállítása pusztán az adókedvezményekért és a törvényben biztosított előnyökért, csalárd-ság. Az ilyen szövetkezetet nevezik „álszövetkezetnek”, amelyek élete nagyon rövid szokott lenni. Az álszövetkezeteknél a tagok mindig csak a maguk előnyét nézik, amiből torzalkodások, összeütközések lesznek s végül a szövetkezet pusztulását, vagy legjobb eset-

ben csendes kimulását idézik elő. Az ipari szövetkezetek alapításánál tehát legyünk nagyon óvatosak. Igen fontos, hogy a szövetkezésre lépő tagok között az egyetértés, a kölcsönös bizalom már előre biztosítottassék, a szövetkezet anyagilag kellően legyen megalapozva.

Az ipari szövetkezetek alapításához 15 tagot követel meg a törvény, de működésükhöz 25 tag szükséges. A szövetkezet megalapítása előtt mindig fel kell keresni az irányító és ellenőrző központot. Ez a magyar szövetkezetek számára a Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetsége Cluj, Sir. Memorandumai 12. A szövetkezeti központ az alapítási terv felülvizsgálata után megadja a szükséges utbagazításokat, tanácsokat és elvégzi az alapítás formaságait a törvény előírása szerint.

Bár nem az ipari szövetkezetek kategóriájába tartoznak a hitelszövetkezetek, ezeket is meg kell említeni az ipari szövetkezetek ismeretése kapcsán. Az Iparosok hitelszövetkezetei legnagyobb jelentőségüket abban bírják hogy tagjaikat termelési előlegekkel támogatják s ezzel boldogulásukat nagy mértékben segíti elő. Az iparos hitelszövetkezetek egyik igen bevált formája az ugynevezett heti befizetéses „zsugori” szövetkezet, mint pl. a kolozsvári „Kolping”, vagy az „Iparosok és Kereskedők” hitelszövetkezete. Itt a tagok apró heti befizetésekkel törleszthetik vissza a kölcsönt, ami nagy könnyebbséget jelent számukra.

AZ ÚJ DR. LENGYEL

SZANATORIUM

Románia legmodernebb gyógyintézete nagy parktól körülvéve a város centrumában. Minden szobája teraszra nyílik. 300 négyzetméter tetőtér-
rása van, ahol egész nap és az év bármelyik szakában nap- és légfürdőt lehet venni. Modernül berendezett mütóterem és szülőszoba. Minden szobában hideg és meleg folyó víz. Vigyógyintézet. Bőrfürdő, amely krónikus bőrbántalmak, székrekedések, epe- és veseköveknek kitűnő eredményeket ad. — Electrotherapia: ultra rövid-hullám és minden más villanykezelésk. — Modern Röntgen-berendezés. Laboratorium. — A tetőterasz mirigyek gyerekek kezelésére igen alkalmas és Romániában páratlan. — Fogyo- és hizlalókurák. Diétás konyha. Fertőző betegeken kívül minden beteget felvesszünk. Üdülő és lábadozó betegeknek is igen alkalmas. Mérsékelt díjazás.

SZABAD ORVOS VALASZTAS.
Az intézeinek rituális konyhája is van

CLUJ—KOLOZSVÁR, STRADA GOJDU 3/A.

Succesul industriaşilor patroni împotriva Casei de Asigurări Sociale

Primele 7 zile ale îmbolnăvirilor repetate se plătesc de către Casa de Asigurări Sociale

Intre patroni și Casa Asigurărilor Sociale a curs o luptă aspră în mai multe direcții. Patronii au stăruit pentru unele drepturi asigurate de lege pe care Casa prin greșită interpretare a legii, nu a vrut să le recunoască. Astfel a fost și situația curioasă, când Casa Asigurărilor a interpretat legea asigurării obligatorii astfel, că la îmbolnăviri din nou — dacă acestea nu s'au ivit în termen de 30 zile — patronul este obligat a plăti angajatului său iarăși ajutorul de boală pentru prima săptămână. Față de aceasta patronii au luptat pentru dreptatea lor, când nu au fost dispuși să primească acest fel de interpretare a legii și au năzuit cu toate mijloacele posibile, ca la îmbolnăviri din nou în interiorul unui an, ajutorul de boală să se plătească deja în prima săptămână de către Casa Asigurărilor. Se pare, că patronii de astă dată nu au luptat de geaba, terminându-se mișcarea lor cu un succes perfect. Ori, la intervenția ministerului muncii și sănătății, Casa Centrală a Asigurărilor Sociale în ziua de 22 Noembrie a. c. a trimis o circulară tuturor Caselor Cercuale, dispunând, ca în cazul reinbolnăvirilor în decursul unui an, să plătească ajutorul legal deja dela prima zi, socotindu-se boala ca continuarea celei dintâi.

Fiind textul ordinului circular perfect de clar, fără nici o frază obscură, în viitor nu vor mai putea obveni cazuri, de cari am avut în trecut nenumărate. Ori, continuitatea s'a socotit până acuma numai în cazul unei reinbolnăvii în termen de 30 de zile, dar și atunci, Casa Asigurărilor a recunoscut continuitatea numai în cazul, dacă între cele două boli s'a găsit oare și care coeziune faptică sau cauzală. D. e. dacă cineva a fost operat și cu 3 săptămâni s'au prezentat complicații de inflamație sau pureificație. Dar d. e. dacă cineva și-a frânt brațul și peste trei săptămâni și-a frânt și piciorul, această boală s'a considerat ca absolut deosebită și patronul a fost obligat să plătească ajutorul pentru prima săptămână.

Noul ordin circular prevede clar, că în cazul îmbolnăvirilor, cari urmează unei îmbolnăviri anterioare în interiorul termenului de un an, ajutorul se va plăti de Casa Asigurărilor deja din prima zi.

Intre aceleași împrejurări au drept la ajutor și aici funcționari particulari, cari se îmbolnăvesc a doua oară în termen de un an. Deosebirea este, că, neavând salar săptămânal, ci lunar, ajutorul se calculează nu dela prima săptămână, ci dela prima lună.

Sikerrel harcoltak a munkaadók a Társadalombiztosító ellen

Ugyanabban az évben történő újbóli megbetegedéseknél már az első heti segélyt is a Társadalombiztosító fizeti

A munkaadók és a Társadalombiztosító között több irányban is élénk harc folyt. A munkaadók ragaszkodtak egyes törvényadta jogukhoz, amelyeket a Társadalombiztosító a törvény rosszul magyarázásával nem akart elismerni. Ilyen volt az a ferde helyzet is, amikor a Társadalombiztosító a kötelező biztosítási törvényt úgy magyarázta, hogy az újbóli megbetegedések esetén — ha azok nem harminc napon belül adódtak elő — a munkaadó köteles ismét az első heti segélyt fizetni az alkalmazottnak. Vi-

szont a munkaadók a maguk igazáért harcoltak, amikor nem voltak hajlandók elfogadni a törvény ilyen értelmű magyarázatát és minden eszközzel azon igyekeztek, hogy az egy évben belül történő újbóli megbetegedések esetén már az első hetet is a Társadalombiztosító fizesse.

Ugy látszik, hogy ezuttal a munkaadók nem harcoltak elveszett ügyért mert erőteljes akciójukat teljes siker koronázta. A munkaadó és egészségügyi minisztérium közbelépésére ugyanis 1937 november

Hajhullás ellen:

Egger

Petrol!

22-én a Társadalombiztosító központi pénztára körlevelet intézett az összes fiókokhoz, utasítva őket arra, hogy az egy évben belül történő újbóli megbetegedések esetén a törvényes segélyt már az első naptól kezdve folyósítsák, mert a jövőben ezt úgy számítják, mint az előző betegség folytatását.

Tekintve azt, hogy a körrendelet szövege teljesen világos és nem hagy semmi kétséget, a jövőben nem fordulhatnak elő olyan esetek, amilyenek a multban számtalanszor előadódtak. Ugyanis eddig a folytatólagosság harminc napon belül történő újbóli megbetegedéseknél számított csak, de akkor is csak abban az esetben ismerte el a folytonosságot a betegsegélyző, hogyha a két betegség között valami tényleges, vagy okozati összefüggést észlelt. Például ha valakit operáltak és a gyógyulás után 3 hétre gyulladós, vagy gennyes komplikációk állottak be. De ha már például, valaki eltörte a kezét és három hét múlva a lábát törte, azt teljesen külön betegségnek számította és a munkaadóval újból megfizettette a az első heti segélyt.

Az új körrendelet azonban világosan kimondja, hogy azon megbetegedések esetén, amelyek az első megbetegedést egy évben belül követik, a segélyt a Társadalombiztosító az első naptól folyósítja.

Ugyanilyen körülmények között joguk van a segélyre a magántisztviselőknek is, akik egy évben belül újból megbetegednek. Nálunk csak az a különbség, hogy mivel nem heti fizetések, a segély nem az első héttől, hanem az első hónap-tól számít.

INDUSTRIE DE PIELĂRIE

Succesul măestrului pantofar Paul Zabolai din Cluj în expoziția internațională din Paris.

Dl. Paul Zabolai, măestru pantofar din Cluj, de ani îndelungați a desfășurat o activitate foarte prețioasă, nu numai în meseria de pantofărie, ci și în industria de piele. Acest pantofar ortopedic, pe lângă confecționarea încălțămintelor, s-a ocupat și cu executarea artistică a lucrărilor de relief în piele. Mai multe din lucrările sale le-a trimis la camera de muncă din București, unde au deșteptat o adevărată enzație, astfel că lucrările au fost expuse în pavilionul românesc al expoziției internaționale din Paris.

Dl. Zabolai a avut succes perfect și în expoziția mondială, cu creațiile sale originale. Cele șasesprezece lucrări sunt în majoritate portrete. Unul prezintă pe Maiestatea Sa Regele Carol. Mare succes au avut portretele Matei Corvinul, Mihai Viteazul și Ben Hur, pe când din reliefurile de gen se înalță portretul voevodului de țigani. Cu lucrările meritoase ale dlui Zabolai se ocupă și revista parisiană modernă „La Revue Moderne”, care amintește, că acest măestru pantofar poate fi cont la un premiu frumos din partea juriului de recensământ al expoziției internaționale din Paris.

„Viața Industrială” ia sinceră parte din bucuria măestrului pantofar Paul Zabolai și îi dorește acestui meritos membru al societății de meșeriași din Cluj, mult succes și pentru viitor.

PAUL ZABOLAI PĂL

„Viața Industrială” a pornit o mișcare grandioasă pt. sistarea frământărilor dintre patronii pantofari Conducătorii sindicatului aderă la acțiunea de uniformizare

Intre patronii pantofari bândue de luni de zile frământări aspre, care sub orice chip cauzează branșei numai pagube și întru nimica nu promoavă asanarea prejudiciilor pe care meseriașii trebuie să le sufere din mai multe părți. Cu atât mai puțin, cu cât acele forțe, cari se risipesc în luptele dintre frați, nu se pot întrebuința la apărarea intereselor breslei.

„Viața Industrială”, care a luat totdeauna parte la manifestațiile profesionale, de oricare natură să fie fost ele, și a dat un ajutor pretutindeni, unde s'a necesitat, a făcut încercare la restabilirea acordului dintre ei.

După prime etapă a acestei acțiuni largi, putem da cititorilor „Viații Industriale”, cont de bun succes și o facem cu o plăcere cu atât mai mare, cu cât avem speranță, că exemplul va fi atrăgător și prin asemenea mișcări se va putea crea și în alte branșe pacea atât de mult dorită de toată lumea.

Punctul de vedere al conducătorilor sindicatului patronilor pantofari.

În cursul încercărilor de împăcure am vizitat pe acei frunțași ai meseriașilor pantofari, cari au cel mai mare rol în viața profesională și le-am arătat acele puncte de vedere, cari pretind în mod imperativ uniformizare profesională și sistarea luptelor personale.

Am avut prilejul să discutăm amical cu măestrul pantofi Pop, Vescan, Mureșan, Săbăduș, Șuşman, Roth, Bercean, precum și cu rîchituitorul Balla. Ne pare rău, că măestrul pantofari Fodor și Biriș n-au luat parte la aceste convorbiri, care în adevăr au fost lipsite de părerea lor.

Membrii sindicatului meseriașilor pantofari au deopotrivă punctul de vedere, că oficioz existând în Cluj numai o singură organizație profesională a meseriașilor pantofari, adică sindicatul stătător actual sub președinția dlui Pop, sindicatul ca atare nu poate recunoaște alte

mișcare organizată a meseriașilor pantofari. Fața de aceasta conducătorii sunt dispuși a recunoaște că sunt persoane, cari din anumite motive, detailarea cărora nu este de dorit tocmai în interesul intențiunii de unificare, s-au desbinat dela sindicat și astfel s'a născut situația păcătoasă, la sistarea căreia s'a pornit mișcarea „Viații Industriale”.

După discuții, conducătorii sindicatului de pantofari au ținut o ședință, aducând hotărârea, că aderează complect la mișcarea de aplanare a „Viații Industriale”, având scopul, ca patronii să fie uniți într'o tabără și să primească propunerea, ca în primele zile ale lunii Ianuarie să se convoace la un congres toți patronii pantofari, cari ei înșiși să decidă, cum își închipue activitatea uniformă pentru viitor și ce modalități se pot întrebuința la înfăptuirea unității.

Viața Industrială își continuă mișcarea

„Viața Industrială”, ca inițiatorea mișcării de unificare salută cu plăcere acest punct de vedere al Sindicatului, care dovedește mai bine ca orice, că se poate crea unitate cu voință comună.

După cele de mai sus publicam propunerea făcută sindicatului, ca sindicatul să convoace pe toți măestrul pantofari cu ajutorul „Viații Industriale” fără privire la partidul de care aparțin și la diferendele persoanele dintre ei, deci indiferent, dacă sunt sau nu membri ai sindicatului. Acești meseriași și patroni pantofari să fie întrebați în acest congres de voința lor.

Sindicatul meseriașilor pantofari fiind înscris la Tribunal ca persoană juridică, dispunând de statute reglementare, deci fiind cea mai potrivită organizație, în cadrele căreia să se creieze unitatea. Am avut prilejul să aruncăm o privire în statutele sindicatului, pe care le-am găsit pe deplin corespuzătoare, dacă deci cineva are ceva de obiectat, aceasta nu poate fi decât împotriva conducerii.

În acest moment avem declarația dlui Pop, actualul președinte al sindicatului, că în cazul dacă acei profesioniști, cari iau parte la congres și ne fiind membrii al sindicatului își anunță aderarea lor la sindicat și pretind alegerea conducătorilor noi, conducere va demisiona imediat și dacă e posibil, încă în aceeași zi se va alege noua conducere cu votare secretă. Votul secret asigură, că numai voința majorității va fi decizivă și ca atare singur corectă.

După relatarea acestor tratative aducem la cunoștința cititorilor noștri măestrul pantofari, ca în primele zile ale lunii Ianuarie va avea loc un congres, locul și data preciză vom comunica măestrilor pantofari prin cotidiene, afișe și invitațiuni personale. Acest congres va decide definitiv direcția care trebuie urmată și în definitiv acest congres va crea unitatea atât de mult dorită între profesioniștii pantofari.

LA BAIĂ-MARE cea mai bună apă de sifon dela

Darvas Ludovic

fabrica de sifoane
Stradă Olarilor 37.

BŐRIPAR

Zabolai Pál kolozsvári cipésmester sikere a párisi világiállításon

Zabolai Pál kolozsvári cipésmester, hosszú éveken keresztül értékes munkálkodást fejtett ki nemcsak a cipész-, hanem a bőriparban is. Az ortopéd-cipésmester a cipőkészítés mellett bőrreliefek művészi kidolgozásával is foglalkozott. Több munkáját azután felküldte a bukaresti munkakamarának, ahol annyira megtetszettek ezek a művek, hogy a párisi világiállítás román pavilonjában helyezték el. Zabolai a világiállításon is osztat' an sikert aratott, eredeti bőrkreációival. A tizenhat mű legnagyobb részben portré. Az egyik Károly királyt ábrázolja élethűen.

Nagy sikert ért el Mátyás király, Mihai Viteazul és Ben Hur bőrdíszmüképmása, míg a jellemző borművek közül kiemelkedik a „Cigányvajda.”

Egyébként Zabolai értékes munkáival a »La Revue Moderne« című nagy párisi képeslap is foglalkozik és megemlíti, hogy a cipésmester értékes jutalomra tarthat számot a párisi világiállítás bíráló bizottságától.

Az »Ipari Élet« osztozik Zabolai Pál cipésmester örömeiben és még hasonló sok sikert kíván a kisiparos társadalom eme érdemes tagjának.

A cipészipari munkaadók között dúló áldatlan testvérharc megszüntetésére, nagyarányú akciót indított az »Ipari Élet«

A szindikátus vezetősége is bekapcsolódik az egységesítési mozgalomba

A cipészipari munkaadók között hosszú hónapok óta áldatlan testvérharcok dúlnak, amelyek mindenképpen csak a szakma kárát okozzák és semmiben sem segítik elő az iparosokat több oldalról ért sérelmek orvoslását. Annál kevésbé, mert azokat az erőket, amelyeket az egymás ellen vívott személyi csatákban eltékozolnak, nem fordíthatják a szakma érdekeinek megvédésére.

Az »Ipari Élet«, amely a szakmai megnyilvánulásokból, akármilyen természetűek is voltak azok, mindig kivette részét és ott, ahol lehetett készséggel sietett segítségére, kísérletet tett a cipészipari munkaadók között levő ellentétek elsimitására és az egység helyreállítására.

Ennek a széleskörű akciónak első állomása, első mérőköve után az »Ipari Élet« olvasói előtt sikerről számolhatunk be és tesszük ezt annál nagyobb örömmel, mert reméljük, hogy a példa vonzó lesz és a többi szakmában is hasonló akciók során sikerülni fog megteremtteni a mindenki által óhajtott békét.

A cipésszindikátus vezetőségének állásfoglalása

A békítési kísérletek során felkerestük azokat a cipészipari vezetőket, akik a szakmai életben legtöbb szerepet visznek és rámutattunk előttük azokra a szempontokra, amelyek kívánják a szakmai egységesítést és a személyi harcok beszüntetését.

Alkalmunk volt barátságos eszmecsere folytatni Pop, Vescan, Mureşan, Sabaduş Şuşman, Roth, Bercean cipésmesterekkel, valamint Balla cipőfelső-részkészítővel. Sajnáljuk, hogy Fodor és Biris cipésmesterek távoltartották magukat ettől a megbeszéléstől, amely pedig nélkülözötte az ő véleményüket.

azt a határozatot hozták, hogy teljes egészében csatlakoznak az »Ipari Élet« egységesítési akciójához, amelynek célja hogy a mestereket egy táborba tömörítse és elfogadják azt az ajánlatot, hogy január hó első napjaiban egy nagygyűlésre hívják össze egész Kolozsvár cipészipari munkaadóit, akik maguk döntsenek arról, hogy miképpen képzelik el a jövőben az egységes működést és milyen módzatok vannak az egység megvalósítására.

Az »Ipari Élet« tovább folytatja akcióját.

Az »Ipari Élet«, mint az egységesítési akció kezdeményezője, a maga részéről örömmel üdvözi a szindikátus ezen álláspontját, ami mindennél fényesebben bizonyítja, hogy ha akarunk lehet egységet teremteni.

Ezek után nyilvánosságra hozzuk azt az ajánlatot, amelyet a szindikátusnak tettünk, hogy a szindikátus az »Ipari Élet« segítségével hívja össze pártállásra és személyi ellentétekre való tekintet nélkül, tehát függetlenül ettől, hogy valaki tagja vagy nem a cipészipari szindikátusnak, az összes cipésmestereket és munkaadókat, akiket ott a nagygyűlésen kérdezzenek, hogy mit akarnak.

Tekintettel arra, hogy a cipész-szindikátus a törvényesen be van jegyezve mint jogi személyiség, rendes alapszabályokkal rendelkezik, tehát a legalkalmasabbnak lássuk arra, hogy keretén belül teremtsék meg az egységet. Alkalmunk volt betekintést nyerni a szindikátus alapszabályaiba, amelyeket teljesen megfelelőeknek találtunk, tehát ha valakinek kifogása van, az csak a vezetőség ellen lehet.

Ebben az esetben pedig birjuk Pop jelenlegi szindikátusi elnök bejelentését, hogy amennyiben a nagygyűlésen a jelenlevő nem szindikátusi tagok bejelentik esatlakozásukat a szindikátushoz és új vezetőség választását kérik, a jelenlegi vezetőség minden további nélkül lemond és amennyiben lehetséges még aznap titkos szavazással megválasztják az új vezetőséget. A titkos szavazás viszont biztosítja, hogy csakis a többség akarata lesz a döntő és mint ilyen az egyedüli helyes.

Ilyen előzetes tárgyalások után jelentjük be cipésziparos olvasóinknak, hogy január első napjaiban nagygyűlés lesz, amelynek helyét és pontos idejét a napilapok, plakátok és névreszóló meghívók útján közölni fogjuk a cipésmesterekkel. Ez a nagygyűlés fogja azután eldönteni véglegesen a követendő irányt és végeredményben ez fogja megteremtteni a várva-várt egységet.

PALI BÁCSI BORPINCÉJE

STRADA ŞINCAI

INDUSTRIA DE HORNAR

O lege specială pentru asigurarea curățitului de coșuri și a meseriei de hornar

Este fără îndoială, că între toate elementele, care amenință munca umană și averea obștească, este focul, dela care trebuie să avem cea mai mare frică. Primul loc între toate măsurile preventive pentru evitarea incendiilor, a fost ocupat întotdeauna de recunoașterea, că curățitul coșurilor este o meserie absolut necesară. Prin urmare meseria de hornar a fost considerată ca una din cele mai vechi meserii.

Legiuitorii statelor apusene au recunoscut importanța acestei profesii. Și cu toate că prin acele timpuri, ideea libertății individuale a fost scrisă pe drapelul oricărei acțiuni, în interesul siguranței incendiare n-au ezitat, ca în contul libertății individuale și din interes obștesc, să impuie curățitul coșurilor în mod obligatoriu.

În textul legilor industriale promulgate în diferitele state, dispozițiunile referitoare la hornărit, au constituit un capitol absolut separat. Cu toate că curățitul coșurilor servește scopuri publice, meseria însăși a fost practică de meseriași liberi și independenți, așa precum s'a făcut la alte meserii, dar pentru a putea realiza o mai mare siguranță incendiară, teritoriul județelor și orașelor s'a împărțit în sectoare precis determinate, în cari a putut lucra un măestru hornar cu muncitorii și angajații săi liber de orice concurență.

În Ardeal, Banat și Bucovina, curățitul coșurilor a fost reglementat prin legea din anul 1884 după sistemul de sectoare pe când în vechiul regat s'a dat teren liber pentru concurență.

Punctul de vedere al uniformizării însăși pretinde, ca prin o lege valabilă pentru toată țara și care nu dă prilej la o greșită interpretare, să se reglementeze curățitul coșurilor și meseria de hornar

Orî actual avem de a face cu cazul, că în Ardeal, Banat și Bucovina este în vigoare legea din anul 1884, pe când în vechiul regat se lucrează cu liberă concurență, afară de aceasta și nouă lege industrială din 1936 are prevederi care foarte ușor pot fi greșit interpretate, precum s'a și întâmplat în

orașele Sătmare, Dej, Carei și Timișoara, unde cu greșită interpretare a legii a fost ruinată o multime de familii de hornari.

Pentru acești motive se necesită de a se alcătui o lege specială pentru hornari, care pe lângă respectarea drepturilor dobândite să soluționeze problema în așa fel, ca meseria de hornar să rămâie și pe mai departe o meserie liberă, dar în același timp curățitul coșurilor să se impună în mod obligatoriu în toată țara.

Cu acest scop, asociațiile măștrilor hornari trebuie să între în acțiune prin federație, să trimită un

Hornarii din trei județe și-au ales „Viața Industriă” de foaie oficială a lor

Mișcarea pe care Viața Industrială a pus-o în curgere pentru interesele măștrilor hornari, a găsit după semne, ecoul său în toată țara. În ultimele zile, asociația măștrilor hornari din județele Târnava Mare, Târnava Mică și Odorheiu, au declarat Viața Industrială de organul lor oficios. Întru cele de mai jos reproducem circulara, pe care asociația a adresat-o membrilor săi.

No. 43/1937

C I R C U L A R :

La controlul caseriei s'a constatat, că membrii nu plătesc cotizație. S'a constatat că Asociația a intervenit la autoritățile Administrative pentru urcarea taxelor, însă nu poate urgita, că nu sunt bani pentru administrarea.

Mai departe s'a constatat că revista „Viața Industrială” este un organ bun pentru apărarea drepturilor măștrilor hornari.

Hotărîre:

Presidiul roagă pe onor. membrii, că în cele mai scurt timp să trimită casierului nostru Carol Vass, Dumbrăveni, Jud. Târnava Mică, o sumă cât de mică din cotizația ca să putem urgita urcarea taxelor.

Mai departe sunt rugați, fiecare membru, să plătească abonamentul

memoriu la Guvern. Memoriului trebuie să se anexeze un proiect de lege compus de un expert priceput, astfel ca Guvernul să nu mai aibă decât să controleze exactitatea articolelor proiectului de lege și să-l înainteze pentru votare la corpurile legiuitoare.

La aceasta se necesită firește cea mai perfectă unitate și ca federația să între în legătură cu organizațiile de hornari din vechiul regat, pentru ca spre exoperarea legii speciale să se unească cu toții și să se poate porni o acțiune comună.

Pentru a se putea realiza acest plan, rugăm pe toți măștrii hornari, să-și comunice părerile redacției noastre, pronunțând în același timp și eventualele idei, pentru ca să putem face și noi toți pașii pentru prepararea noului proiect de lege.

punctual la Viața Industrială Abonamentul care este de lei 160 anual, se poate trimite și casierului nostru împreună cu cotizație și noi vărsăm suma Administrației revistei „Viața Industrială” care prin revista va confirma vărsarea abonamentului fiecărui membru.

Sunt rugați acei colegi din teritoriul asociației noastre cari nu sunt înscriși, ca pentru interesul lor propriu să ne comunice adresa pentru a putea în caz de nevoie apăra drepturile lor.

Sighișoara, la 23 Noembrie 1937.
Presidiul

Viața Industrială salută cu mare bucurie în tabăra sa pe măștrii hornari din aceste trei județe, pentru interesele cărora deasemenea a luptat și va lupta și în viitor.

*Cereții numai ciorapii demătase
și lîngeriile de mătase*

G. B. L.

e l e g a n t e și d u r a b i l e

Se pot primi în toate magazinele

KÉMÉNYSEPRŐ IPAR

Különleges törvény szükséges a kéményseprés és a kéményseprőmesterség biztosítására

Kétségtelen, hogy az emberi munkát és közvagyonot fenyegető elemek között a tűz az, amelytől leginkább van okuk félni. A tűzveszély elhárítására szolgáló óvintézkedések között első helyen állt minden időben a kéményseprés szükséges voltának elismerése. Ennek következtében a kéményseprő ipart, mint az egyik legrégebb idő óta gyakorolt mesterséget tekintették.

A nyugati államok törvényhozói felismerték ennek a szakmának a fontosságát és annak ellenére, hogy abban az időben az egyéni szabadság eszméje minden mozgalom lobogójára volt írva, a tűzbiztonság szempontjából nem haboztak az egyéni szabadság rovására, a közérdekében a kéményseprés kötelezővé tenni.

Az egyes államokban életbeléptetett ipartörvények szövegeibe külön szakaszt képeztek a kéményseprésre vonatkozó rendelkezések. Annak ellenére, hogy a kéményseprés közcélokot szolgál, a mesterséget szabad és független iparosok végezték, mint ahogy történt az a többi iparágaknál, csupán a fokozottab tűzbiztonság elérésére felosztották a megyék és városok területeit zárt kerületekre, ahol egy-egy kéményseprő iparos minden konkurrenciától mentesen működhetett az ő segédeivel és alkalmazottjaival.

Erdély, Bánát és Bukovina területén a kéményseprés az 1884-es törvény szabályozta kerületi módszer szerint, míg az ókirályságban szabad teret engedtek a konkurrenciának.

Az egységesítési szempont azonban megkívánja, hogy az egész ország területére érvényes és félremagyarázhatatlanságot biztosító törvény által szabályozzák a kéményseprés és a kéményseprőmesterséget.

Ugyanis jelenleg az az eset áll fenn, hogy Erdély, Bánát és Bukovina területén az 1884-es törvény van érvényben, míg az ókirályságban szabad verseny folyik, ezenkívül azonban az új 1936-os ipartörvényben is olyan rendelkezések vannak, amelyek könnyen félremagyarázásra adhatnak alkalmat, mint azt meg is tették Szatmár, Dés,

Károly és Temesvár városokban, ahol az új ipartörvény félremagyarázásával egész sereg kéményseprőmester családokat tették tönkre.

Mindezt szükséges egy olyan speciális kéményseprőtörvény elkészítése, amely a szerzett jogok tiszteletbentartása mellett megoldja a kérdést oly módon, hogy a kéményseprés mestersége megmaradjon továbbra is szabad iparnak, de ugyanakkor a törvény az egész ország területére tegye kötelezővé a kéményseprését.

Ebből a célból a kéményseprőmesterek egyesületei a Federáció által közösen kell, hogy munkába álljanak, memorandumot juttassanak

el a kormányhoz. A memorandumhoz egy szakértő által elkészített teljes törvénytervezetet csatolni, úgy hogy a kormánynak csak az a dolga legyen hogy ellenőrizze a törvénytervezet szakaszainak helyességét és ezután megszavazás céljából benyújtsa azt a törvényhozásba.

Természetesen ehhez szükséges a legteljesebb egység és az, hogy a Federáció érintkezésbe lépjen az ókirályságbeli kéményseprőszervezetekkel, hogy a speciális törvény kiharcolására egységbe tömörülhessenek és közös akciót vezethessenek le.

Hogy ezt meg tudjuk valósítani, felkérjük az összes kéményseprőmestereket, írják meg lapunk szerkesztőségének véleményüket és esetleges eszméjüket, hogy az új törvénytervezet előkészítésére mi itt megtehesünk minden szükséges lépést.

Ujabb három megye kéményseprőmesterei választották hivatalos lapnak az Ipari Életet

Az az akció, amelyet az »Ipari Élet a kéményseprőmesterek érdekében megindított, úgy látszik az egész országban vízhangra talált. Legujabban Nagykovács, Kiskülvölgy és Udvarhely megye kéményseprőmestereinek egyesülete nyilvánította hivatalos lapjának az Ipari Életet. Az alábbiakban közöljük azt a körlevelet, amelyet az Egyesület tagjaihoz a vezetőég intézett:

No. 43/1937.

K Ö R L E V É L :

A pénztár átvizsgálások alkalmával megállapított, hogy a tagok nagyrésze nem fizeti tagsági díjait. Megállapították azt is, hogy az Egyesület a közigazgatási hatóságoktól kérte, hogy a kéményseprési taxákat emelhesse.

Ugyancsak megállapította a vezetőség, hogy az »Ipari Élet« az a sajtó, amely a kéményseprőmesterek érdekeit védi.

Mindezeket kivizsgálva az Egyesület vezetősége a következő határozatot hozta:

H A T Á R O Z A T :

Az elnökség felhívja a t. tagokat, hogy a lehető legrövidebb időn belül küldjék el az Egyesület pénztárnoka címére: Vass Carol, Dumbrăveni, Jud. Târnava Mică, legalább

egyrészt a tagsági díjnak, hogy az Egyesület ki tudja sürgetni a kéményseprési taxák emelését. Ugyancsak felkéri az Egyesület vezetősége a tagokat, hogy fizessék elő az Ipari Életet. Az előfizetési díjat a tagsági díjjal együtt beküldhetik az egyesület pénztárnokának, aki továbbítani fogja azt az Ipari Élet kiadóhivatalának. Az előfizetési díjakat a lap hasábjain fogja nyugtázni.

Felkérjük azokat a kollegákat akik a három megye területén működnek, de nem tagjai az Egyesületnek, közöljék velünk címüket, hogy alkalom adtán érdekeiket határozottan tudjuk megvédeni.

Szegesvár, 1937 november 28.

Az elnökség.

Az Ipari Élet örömmel üdvözli táborában a három megye kéményseprőmestereit, akiknek érdekeiért szintén harcolt és harcolni fog a jövőben is,

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Szigethy és Dipold kéményseprőmesterek, Carei. Levelüket és a 80 lejt megkaptuk. Mit a fentiekből olvashatják, újabb három megye kéményseprőmesterei csatlakoztak hozzánk és minél többen leszünk, annál határozottabban tudjuk érdekeiket megvédeni. Szólítsák fel az Egyesületet, mint az mi is megtettük, hogy nevükben járjanak közben a hatóságoknál, sérelmeik orvosolására,

INDUSTRIA IPRIZIBRĂ

Cooperativa de frizerie a studenților Academiei Comerciale, funcționează ilegal

Președintele Camerei de Muncă a cerut restrângerea imediată a activității cooperativei, dela inspectorul general al cooperativei

În repetate rânduri ne-am ocupat cu cooperativa de frizeri din Cluj, pe care studenții academiei comerciale au constituit-o încă din anul 1933, care însă a fost deschisă la începutul acestui an și marelui public.

Din cauza luptelor personale și de principiu, dintre măestrii frizeri, precum am comunicat deja în numărul nostru precedent, cooperativa, deși este lipsită de orice temei legal, a putut funcționa nestânjenită.

Repetatele interpeleții ale Vieții Industriale însă, a îndemnat pe măestrii frizeri mai precumpănți, ca să se folosească de mijloace radicale pentru suprimarea primejdiei și concurenței ileale. S'au adresat, prin urmare, Camerei de Muncă, ca for competent, pentru asanarea acestei situații. Președintele Camerei de Muncă s'a adresat inspectoratului de pe lângă Uniunea Cooperativelor, cerând chemarea la ordine a cooperativei studenților academiei comerciale, deschisă acum și pentru marele public.

Părțile mai interesante ale memoriului le reproducem întru următoarele:

Memoriul Camerei de Muncă împotriva cooperativei de frizerie.

»Pe baza autorizației No. 590 din 28 Februarie 1933 a Uniunii de Cooperative »Ardealul« și-a început funcțiunea cooperativa studenților și absolvenților Academiei de Inalte studii Comerciale din Cluj, în statutele căreia se prevede, că se hotărăște deschiderea și susținerea tuturor întreprinderilor, care au de scop acoperirea trebuințelor materiale și spirituale ale membrilor.

Pe această bază s'a deschis în anul 1933, în sânul cooperativei, secția de frizerie, care până la primăvara anului 1937 a fost pusă numai la dispoziția membrilor.

»La începutul anului 1937 însă,

cu greșită interpretare art. 2. și 28. a statutelor, s'a lărgit activitatea secțiunii de frizerie, astfel că s'a pus și la dispoziția marelui public Secția a angajat opt muncitori barbieri și coafori, cari însă nu sunt membrii, ai cooperativei. Astfel deschizând atelierul de frizerie pentru marele public, se exercită o industrie, care nimic nu are de comun cu scopul declarat al cooperativei, de a promova acoperirea trebuințelor materiale și spirituale ale membrilor.

»Dacă am luat aceasta și mai departe la cunoștință, de și în mod tacit, aceasta ar însemna în practică, că oricare persoană străină, care nimic nu are de a face cu industria, înființează pur și simplu o cooperativă — așa precum au făcut-o studenții Academiei Comer-

cia.e — și astfel exercită concurență periculoasă și ileală meseriașilor conștiinți și adevărați.

»Prin urmare, termină memoriul dlui președinte al Camerei de Muncă, Vă rugăm Domnule Inspector, să binevoiți a introduce cercetarea pentru activitatea legală a cooperativei susmenționate, iar după terminarea anchetei a înainta întreg dosarul la Oficiul Național Român de Cooperative, căruia îi adresăm cererea, să binevoiască a regula activitatea cooperativei constituite de studenții Academiei Comerciale, astfel, ca secția de frizerie să funcționeze numai pentru membrii și să nu se poată susține un atelier public, cu intrare separată de pe stradă«.

Iată, până aci textul memoriului, la care din partea noastră adăugăm numai atâta, că această cooperativă funcționează și mai departe nestânjenit, până măestrii frizeri nu vor interveni prin acțiune unită, există puțină speranță că memoriul dlui președinte al Camerei că aibă succes serios, pentru că acela nu este întemeiat pe memoriul similar al sindicatului frizerilor, care de mult trebuia deja, înaintat ministerului competent. După părerea noastră, chiar și din acest singur motiv s'ar merita să se facă pace între frizeri.

BORBÉLYIPAR

Jogtalanul működik a kereskedelmi akadémia hallgatóinak fodrászszövetkezete

A szövetkezet működésének azonnali korlátozását kéri a munkakamara elnöke a szövetkezeti főfelügyelőtől

Már többször foglalkoztunk azzal a fodrász-szövetkezettel, amelyet a helybeli kereskedelmi akadémia hallgatói a nagyközönség számára ennek az évnek az elején megnyitottak.

A fodrászmesterek között duló személyi és elvi harcok miatt, mint azt már a múlt számban is megírtuk, a szövetkezet annak ellenére, hogy működése minden törvényes alapot nélkülöz, akadály nélkül működhetett és működhet.

Lapunk többszöri felszólalása az érettebb fodrászmestereket arra készítette, hogy radikális eszközök-

höz folyamodjanak a veszedelmes és jogtalanul működő konkurencia leküzdésére. Ezért a munkakamara elnöke most emlékiratban fordult a szövetkezetek Uniója mellett működő felügyelőséghez, kérve a kereskedelmi akadémia hallgatói által a nagyközönség számára is megnyitott szövetkezet megrendszabályozását.

A beadvány érdekesebb részét alább adjuk:

»A szövetkezeti Unió 1933 február 28-án 590 szám alatt — írja beadványában a munkakamara elnöke — engedélyt adott a kolozs-

vári kereskedelmi akadémia hallgatóinak szövetkezet létesítésére. Az új szövetkezet alapszabályai kimondják, hogy olyan üzemet tartthat fenn, amelyek a tagok szellemi és anyagi szükségletének kielégítését célozzák.

Ezen az alapon nyílt meg 1933-ban a szövetkezet kebelében a fodrászszakosztály, amely 1937 elejéig csupán csak a tagok rendelkezésére állott. 1937 elején azonban az alapszabály 2. és 28. szakaszának félremagyarázásával olyan alapon szélesítették ki a fodrászszakosztály működését, hogy a műhelyt megnyitották a nagyközönség számára is. Nyolc borbély és fodrász segédet alkalmaztak, akik azonban nem tagjai a szövetkezetnek. Így tehát a kereskedelmi akadémia hallgatóinak szövetkezete ipart üz, amelynek semmi köze a szövetkezet bevallott céljával.

Ha ezt az állapotot, akár hallgatólagosan is tudomásul vennék, az a gyakorlatban tudniillik azt jelentené, hogy bármilyen idegen személy akinek az iparhoz semmi köze, egyszerűen szövetkezetet alapít, mint ahogy tették a kereskedelmi akadémia hallgatói is — és így veszedelmes é. tisztességtelen konkurenciát üznek a tisztességes és valóságos iparosok kárára.

Ennek következtében, fejezi be a beadványt a munkakamara elnöke, kérjük Főfelügyelő urat, sziveskedjék bevezetni a vizsgálatot a fent említett szövetkezet működésére, a vizsgálat befejezése után az egész dossziét a Román Nemzeti Szövetkezeti Hivatalhoz felterjeszteni, amelyhez azzal a kéréssel fordulunk, hogy rendszabályozza meg a kereskedelmi akadémia hallgatói által alapított szövetkezet működését olyképen, hogy a fodrászszakosztály kizárólag csak a tagok számára működjék és ne tarthassanak fel az utcáról közvetlen bejárattal bíró üzletet.

Eddig a beadvány, amelyhez a magunk részéről még csak azt fűzük, hogy ez a fodrászszövetkezet továbbra is vigan működik és mindaddig, amíg a fodrászmesterek egysegesen fel nem lépnek, addig ke-

vés remény van arra, hogy a munkakamara elnökének beadványa komoly eredményt érjen el, mert az nincs megalapozva a helybeli fodrászszindikátus hasonló beadványával, amelyet pedig már régen be kellett volna nyújtani az illetékes

minisztériumhoz. Véleményünk szerint már csak ezért is érdemes volna megteremteni a fodrász egyseget. Ha továbbra is személyharcokra forgácsolják a fodrászi mesterek az erőiket, a biztos anyagpusztulás elé kerülnek,

INDUSTRIA LINDMNEI LOR

Un nou model de recamier practic

Situația economică de azi conștrânge pe oameni ca să și restrângă preferențele din toate punctele de vedere și acela ce până acuma a stat în locuințe de 2—3—4 camere se mulțumește cu o singură cameră sau în cel mai bun caz ia în chirie una sau două camere. E lucru firesc, că viața între cadre mai reduse a cauzat, că locuința se instalează cu mobile practice, respectiv cu mobile, care în aceiaș timp serves la mai multe scopuri.

Asifel s-a născut ideea dulapurii combinat, care azi este deja întru atâta favorizat. Încât în urmă frumuseții și decorativeității sale este cumpărat și de aceia cine ar avea mijloace să cumpere eventual și mai multe mobile.

Dulapul combinat este azi nu numai pentru haine și pentru lîngă, ci se în el și vase, peste tot însă la colțuri sunt aplicate rafturi pentru cărți, cu foarte bun efect. În fine a venit apoi noviația mare, când dulapul combinat a devenit în acelaș timp și birou.

Cu mult mai greu a fost de rezolvat chestiunea șezlonului respectiv a recamierului, când canapeaua a fost înlocuită de șezlon, recamierul a fost cunoscut numai în forma inițială, dar și pe aceasta numai în saloanele damelor. Cu încetul apoi a fost combinat șezlonul cu recamierul și așa s-a dat naștere liniei și formei noi.

Noul recamier, conform proiectanților, a apărut pe piață prima dată numai în formă simplă pe urmă după modelul dulapurilor combinate s-a lărgit, până ce șezlonul de lîngă locul de culcat a devenit

și noptieră, bibliotecă și dulap pentru lîngă. Firesc lucru este, că în această proporție a devenit recamierul mai mare, până ce a ocupat în întregime, respectiv aproape în întregime un perete al camerei și asfel iarăș era nepractic pentru locuințele mai mici.

Acum a eșit la iveală planul. să se scoată recamierul cari pretind că mai mic spețiu, dar totuși se fie bun pentru toate scopurile. Cea mai mare greutate a fost, că nu s'a știut, unde să se adăpostească lîngă de pat. La un timp s'a rezolvat cauza astfel, că pentru lîngă de pat s'a asigurat loc în dulapul combinat, mai târziu s'a așezat în dedesubtul șezlonului, dar astfel, că partea de sus a recamierului trebuia ridicată, sau trebuia scos un sertar așezat la o parte, ceace pentru gospodăreasă a fost absolut impractic și peste tot dificil.

Articolului nostru anexăm un model de recamier, care din toate punctele de vedere corespunde pentru aceia ce voesc să se amenajeze confortabil și frumos într'o locuință mică. Scopul formei recamierului nou a fost, ca să ocupe spațiu mic și să rezolve problema adăpostării lîngă de pat.

Să examinăm schița cu atențiune. Ușile seminate cu a) se deschid în jos. Gospodăreasa nu mai trebuie să tragă nici de partea inferioară (sertar) fiind deosebit de dificilă, ci simplu coboare cele două ușe și așează lîngă de pat în interiorul recamierului. Partea laterală semnată cu b) înlocuiește noptiera. Deasupra este o ușă c) care se deschide tot în jos, după care se află un loc de cam 20 cm. adâncă pentru adă-

Kötött kosztümök, korcsolya szvetterek, harisnyák, legszebb és legolcsóbb beszerzési forrása

Frații Barabás Testvéreknél

Cluj, Calea Regele Ferdinand 12 (Gólyával szemben)

O l c s ó k a r á c s o n y i á r a k

postirea diferitelor articole de toaletă. Ca să se poată întrebuința fiecare parte a recamierului, în partea deschizibilă semnată cu *d*) se pot așeza tot diferite albituri.

Pentru ca recamierul să se poată așeza în oricare parte retelui sunt aceleași ușe și pașii, astfel că oriunde s'ar așeza mobila, dulapurile recamierului se pot întruința fără nici o dificultate.

Schița prezentată arată clar, că recamierul proiectat are o executare foarte nostimă, se poate mânua foarte ușor, lungimea, cu noțiera împreună este de 230 cm. iar lățimea de 120 cm. (dacă este con-

struit pentru o persoană, poate fi și mai îngust, după plac), înălțimea la cap de 80 cm. Pe partea superioară se pot ține: aparatul de radio, lampă electrică, etc. Și perna pătrală desenată cu linie întreruptă are un efect decorativ, laturile căreia sunt de 14 cm, lățime, iar lungimea ca și lățimea recamierului, adică 120 cm,

Recamierul acoperit cu furnir de nuc, are un efect foarte bun. La tot cazul va fi comandat cu plăcere și bucurie de cei ce se instalează acuma, cu atât mai mult, că această mobilă, fiind simplă, nu costă mult. B

kicsi helyen elférten és megoldja az ágynemű elhelyezésének problémáját.

Nézzük meg figyelmesen a rajzot. Az „a” betűvel jelzett két lefelé nyíló ajtó, A háziasszony most már nem kell felemelje a nehéz tetőt, sem pedig nem kell kihuznia a fiókszerű alsó részt, hanem egyszerűen leengedi a két ajtót és az ágyneműt kecsusztatja a recamier belsejébe. A „b”-vel jelölt oldalnyílásos rész helyettesíti az éjjeli szekrényt. Felette pedig egy „c”-vel jelzett lefelé nyíló ajtó van, amely mögött 30 centiméter mély rész van különböző toaletszerek tartására. Hogy a recamier minden egyes részét ki lehessen használni a „d”-vel megjelölt felnyitható részben szintén hely van különböző fehérmű tartására,

Hogy a recamiert a fal bármelyik részén lehessen elhelyezni az az elgondolás hogy a tulsó részén a recamiernak ugyanilyen ajtók és helyek vannak, úgy hogy bárhová helyezzük el a fekvőhelyet a recamier szekrényes részeit használni minden nehézség nélkül lehet,

A közölt rajz világosan mutatja, hogy az elképzelt recamier a kivitelben igen csinos, könnyen kezelhető, hossza az éjjeli szekrény részével együtt összesen 230 centiszélessége 120 centi (ha egyszer, mélzés, akkor lehet keskenyebb is tetszés szerint), m gassága a fejnél 80 centiméter, A felső részen lehet tartani rádiót, villanylampát stb. Dekorativ hatása van a szaggatott vonallal megrajzolt négyszögletes párnának is, amelynek oldala 14 centiméter széles, hossza pedig annyi mint a recamier szélessége, vagyis 120 centi.

A recamier diófa furniros kivitelben igen jól hat. Minden bizonynyal különösen az ujonnan berendezkedők fogják szívesen kész örömmel megrendelni, annál is inkább, mert egyszerűségénél fogva nem kerül sokba. B.

RECAMIER

Célszerű ujjajta recamier modell

A mai nehéz gazdasági helyzet arra kényszeríti az embereket, hogy minden vonatkozásban összehuzzák magukat. Aki eddig 2—3—4 szobás lakásban lakott, az megelégszik egy szobával, legjobb esetben két szobás lakást bérel. Természetes, hogy a szűkebb keretek között való élet, maga után vonta, hogy a lakást célszerű butorokkal rendezik be, illetőleg a butorok egyszerre több célt szolgálnak.

Igy született meg a kombinált szekrény eszméje, amely ma már olyan közkedveltségnek örvend, hogy épen szépsége és dekorativ hatása miatt azok is szívesen vásárolják, akiknek esetleg módjukban volna több butoradabhoz is.

A kombinált szekrény ma nemcsak ruha és fehérmű számára van, hanem edényeket is tartanak benne, nem szólva arról, hogy az egyes sarkokon kitűnően ható könyvespolcok láthatók. Végül aztán jött a nagy ujtás, amikor a kombinált szekrény íróasztal is lett egyuttal,

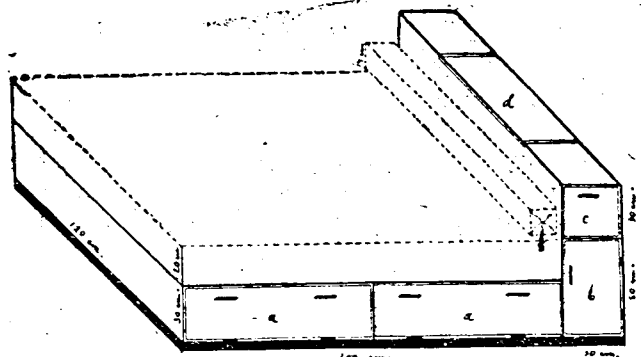
Nehezebben megoldható volt a szolon, illetőleg a recamier kérdése. Amikor a diványt felváltotta a szolon, a recamiert még csak az eredeti formájában ismerték, de azt is csak a nagy dákák szalonjaiban. Lassenkint azután kombinálták a szelont és a recamiert és megszületett az új vonal és az új forma.

Az új fajta recamier a tervezők szerint először csak egyszerű formájában jelent meg a piacon, majd a kombinált szekrények mintájára bővítették egész addig, amíg a szolon heverőhely mellett éjjeliszekrény, könyvszekrény és ágynemű tartó

is lett. Természetesen ugyanilyen arányban nagyobb is lett a recamier egészen addig, amíg a szoba egyik falát egészen vagy majdnem egészen elfoglalta és így kisebb lakások számára ismét használhatatlanná vált.

Ekkor lépett előtérbe az az elv, hogy minél kisebb helyet kívánó de mégis minden célt szolgáló recamierekkel lássák el a közönséget. A legnagyobb nehézség azonban itt az volt, hogy nem tudták hova tenni az ágyneműt. Egy időben a kérdést úgy oldották meg, hogy az ágyneműnek a kombinált szekrényben biztosítottak helyet, később a szolon aljában helyezték el, de úgy hogy a recamier tetejét vagy fel kellett emelni, vagy oldalt elhelyezett fiókot kihuzni, ami a háziasszonyra nézve roppant kényelmetlen és nem utolsó sorban nehéz.

Cikkünkhöz mellékelünk egy recamier mintát, amely minden vonatkozásban megfelel azoknak, akik kis lakásban kényelmesen és izlésesen akarnak bebutorozkodni. Az új recamier alak célja az volt, hogy

INFORMAȚIUNI

O cerere avem către cetitorii noștri, cari de un timp mai îndelungat primesc foaia noastră, dar până acum n-au plătit abonamentul. Suma nu este prea mare, pe care o cerem fiecărui cititor, pentru noi însă totuși este mare, deoarece din aceste sume mărunte producem fosta, care în toate rândurile sale luptă pentru interesele micilor meseriași. Tocmai din acest motiv rugăm pe acei cititori, cari până la această dată n-au vărsat abonamentul-s-ă! trimită la administrația gazetei noastre.

In acelaș timp rugăm pe acei abonați, cari nu primesc foaia regulat, să binevoiască a ne încunoștința, ca prin urmare să putem interveni la direcțiunea poștei pentru sistarea eventualelor omisiuni și neglijențe.

In fine urăm tuturor cititorilor noștri sărbători de crăciun ferice și un an nou norocos!

»VIAȚA INDUSTRIALĂ.«

La 9 Ianuarie balul croitorilor. Patronii croitori din Cluj aranjează în edificiul nou al camerei de comerț, un bal grandios în beneficiul fondului pentru înființarea unui azil de bătrâni. Față de această serată dansantă se manifestă mare interes.

De ce este carnea atât de scumpă în Ardeal? Publicul se plânge, că îndeosebi cărnurile sunt atât de scumpe, încât meseriașii mai săraci nu mai sunt în situația să le plătească. Industriașii de carne însăși, cărnățarii și măcelarii se plâng, pentru că în măsura ce se scumpește carnea, se reduce și consumația. După cum scrie gazeta economică »Argus«, scumpirea cărnurilor se datorește exportului prea mare. Ca dovadă ne referim la raportul atașatului comercial român din Praga despre importul grăsimintelor de porc din România în Cehoslovacia. Conform statisticii oficiale, România a exportat la Cehoslovacia în primele nouă luni ale anului 257.373 kg. osânză, 1.323.056 kg. untură și 575.868 kg. slănină sărată. Acest export gigantic cauzează apoi, că în țară însuși este carnea atât de scumpă. Angrosiștii preferă să vândă în străinătate, unde mai fa se plătește tocmai așa de bine, ca și în țară. Aici

ar putea fi singurul ajutor, ca angrosistul să primească autorizație de exportare numai dacă aprovizionează diferitele ținuturi ale țării cu o cantitate corespunzătoare de cărnuri, dar cu un preț însemnat mai efiin.

Restanțele de impozit se pot plăti cu bonuri până la 31 Martie 1938. Monitorul Oficial publică un decret Regal, prin care se prelungește termenul de plată a restanțelor de impozit cu bonuri de impozit, până la 31 Decembrie 1937. Ministerul Finanțelor însă este împuternicit prin Decretul Regal, ca fără orice dispoziție specială, să poate prelungi acest termen până la 31 Martie 1938, Astiel deci, restanțele de impozit, se pot plăti cu reducere, până la 31 Martie 1938 cu bonuri de impozit, precum și cu titiuri de imprumut intern, a doua emisiune, astfel că 20 la sută din restanța întregă se vor plăti în numerar, 30 la sută cu bocuri sau titluri, pe când restul se iartă de către fisc. Aici amintim, că ultimul trimestru al anului bugetar 1937/38 începe cu ziua de 1 Ianuarie. Cel ce plătește în prima lună impozitul convenit pe acest trimestru, primește o reducere de 5 la sută.

Amânări la plata impozitului va putea acorda și administratorul financiar. Uzul de până acum a fost, că dacă s'a introdus în contra cuiva sechestrul sau execuție, amânarea de plată, respectiv suspendarea sechestrului și a execuției s'a putut acorda

exclusiv din partea ministerului. Acum s'a întocmit la ministerul finanțelor un proiect, în sensul căruia, cu începere dela 1 Ianuarie 1938, suspendarea atât a sechestrului, cât și a execuției, se poate acorda și de administratorii financiar.

La 1 Ianuarie se vor sista uzinele mici care lucrează cu conducători de lucrări. Ministerul muncii a scos un ordin, prin care se ordonă regularea uzinelor mici ce lucrează cu conducători de muncă, în așa fel, ca uzina sau se desființează, sau noua autorizație de funcționare se eliberează pe numele conducătorului, ceea ce înseamnă, că conducătorul figurează ca proprietar înaintea tuturor serviciilor administrative și oficioase. Acele uzine care nu aranjează treburile până la 1 Ianuarie 1938, vor fi amendate, urmând ca atât proprietarul, cât și conducătorul și muncitorii vor fi considerați ca clandestiniști, punându-se în curs în contra lor, proceduri pentru contravenție.

Uzinele cu peste 10 angajații, plătesc cotizațiile casei cercuale în numerar. Cauza aplicării timbrelor casei de asigurări sociale și a diferitelor evidențe, a dus pe mulți industriași în eroare. La recercările primite din multe părți comunicăm ca la casa cercuală trebuiesc înscrși toți angajații. In ceea ce privește aplicarea timbrelor, aceasta se face în felul următor: până la 10 angajați se vor aplica timbre de asigurări. Acele uzine însă, cari au peste 10 angajați cotizațiile nu le achită prin aplicarea timbrelor, ci le plătesc în numerar la casa cercuală de asigurări

TECHNICA

INTREPRINDERE DE APADUCT ȘI ELECTRICA
VIZVEZETÉK-ÉS VILLANYSZERELÉSI VÁLLALAT

BOBINAREA MOTOARELOR
MOTORTEKERCESELES

CLUJ

CALEA MARECHAL FOCH No. 36.

HIRIDK

Kérés-sel fordulunk olvasóinkhoz, akik már hosszabb ideje kapják lapunkat, de még cizideig nem fizették ki előfizetési díjukat. Nem sok az az összeg, amit minden olvasótól kérünk, de nekünk mégis nagy, mert ezekből az összegekből állíjuk elő a lapot, amelynek minden egyes sora a kisiparosok érdekeiért harcol. Épen ezért kérjük azokat az olvasókat, akik még nem fizették meg előfizetési díjukat, küldjék azt be lapunk kiadói hivatalához.

Ugyanakkor felkérjük azokat az előfizetőket, akik nem kapják rendszeresen kézhez a lapot, sziveskedjenek arról bennünket értesíteni, hogy a postaigazgatóságnál eljárjunk az esetleges hanyagságok megszüntetésére.

Végül minden kedves olvasónak boldog karácsonyt és szerencsés újévet kíván az

»IPARI ÉLET«.

Január 9-én a szabómesterek bálja. A kolozsvári szabómesterek egy ujonnan építendő agmenház javára az új iparkamara termeiben nagyszabású bált rendeznek. A táncmulatság iránt városzerte nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Miért olyan drága Erdélyben a hús? A nagyközönség panaszkodik, hogy különösen a husáru olyan drága, hogy a szegényebb iparosok már képtelenek megfizetni. Maguk a husiparosok, a hentesek és mészárosok is panaszkodnak, mert a hús drágulásával a forgalom is jelentékenyen csökkent. Az »Argus« című közgazdasági lap szerint a husáru drágulása odavezethető vissza, hogy nagy a kivitel. Igazolással álljon itt a prága román kereskedelmi attasé jelentése szerint zsiradék Romániából Csehszlovákiaiba való importálásáról. A hivatalos statisztika szerint Románia az év első 9 hónapjában 257 373 kg. hájat, 1 millió 823.056 kg. zsirt és 578 868 kg. sózott szalonnát szállított ki Csehszlovákiaiba. Ez a hatalmas mennyiségű export az oka annak, hogy belföldön olyan drága

a husáru. A nagykereskedők inkább adják külföldre az árut, ahol éppen olyan jól megfizetik, mint a belföldön. A helyzetet csak úgy lehet segíteni, hogyha a nagykereskedőknek csak úgy adják az export engedélyt, hogyha megfelelő mennyiségű, de jelentősebben olcsóbb husáruval látna el előbb az ország különböző helyeit.

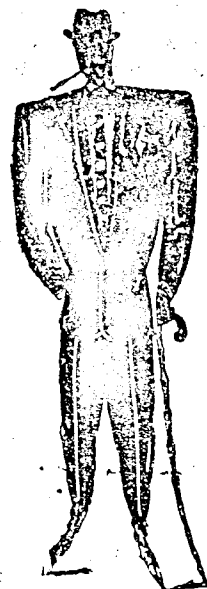
1939 március 31-ig lehet adóbonnal adóhátrálékot fizetni. Királyi kézirat jelent meg a Monitorul Oficialban, amely az adóhátrálék kedvezményes fizetésének határidejét 1938 március 31-ig meghosszabbítja. A királyi rendelet azonban feljogosítja a pénzügyminisztériumot, hogy minden különösebb rendelkezés nélkül ezt a határidőt 1938 március 31-ig meghosszabbíthassa. Így tehát a kedvezményes adóhátrálék fizetést jövő évi március 31-ig adóbonnal és második kiadású belső kölcsönkötvénnyel lehet fizetni, úgy, hogy az egész tartozás 20 százalékát készpénzben kell megfizetni. 30 százalékát bonnal, vagy kötvénnyel, míg a fennmaradó ötvenszázalékot a kincstár elengedi. Itt írjuk meg, hogy az 1937—38-as költségvetési év utolsó negyede január 1-én kezdődik. Aki az első hónapban kifizeti az erre a negyedévre eső adóját, az 5 százalék adókedvezményben részesül.

Adófizetési haladékokat ezentúl a pénzügyigazgató is adhat. Az eddigi joggyakorlat az volt, hogyha valaki ellen foglalást, vagy végrehajtást rendeltek el, adófizetési haladékokat, illetve a foglalás és a végrehajtás felfüggesztését csak a minisztérium engedélyezhette. Most a pénzügyminisztériumban tervezet dolgoztak ki, amelynek értelmében 1938 január 1-től úgy a foglalás, mint a végrehajtás felfüggesztését a pénzügyigazgatók engedélyezhetik.

Január 1-én meg kell szüntetni a munkavezetőkkel dolgozó kisüzemeket. A munkaügyi minisztérium rendeletet adott ki, hogy a munkavezetőkkel dolgozó kisüzemek ügyét rendezni kell oly módon, hogy a

üzemvezető nevére állítják ki az új munkaengedélyt, ami azt jelenti, hogy az üzemvezető mint tulajdonos szerepel minden közgazdasági és hatósági fórum előtt. Azok az üzemek, akik ügyüket 1939 január 1-éig nem rendezik, súlyos elbírálás alá esnek, mert úgy a tulajdonost, mint a munkavezetőt valamint az alkalmazottakat kontároknak minősítik és mint ilyenek ellen, kihágási eljárás indul meg.

Tiznél több alkalmazottal bíró üzemek készpénzben fizetik a betegsegélyző díjakat. A betegsegélyző bélyeg felragasztási és különböző nyilvántartások ügye sok iparost tévedésbe ejtett. Több oldalról történt megkeresésre írjuk meg, hogy a betegsegélyzőnél minden alkalmazottat be kell jeleníteni, tehát minden alkalmazottat ott nyilvánírtanak. Ami a bélyegragasztást illeti, az a következőképpen történik: 10 alkalmazottig a könyvbe bélyeget ragasztanak, amely művelet elvégzését a betegsegélyző tisztviselői ellenőrzik. Azon üzemek azonban, amelyek tiznél több alkalmazottat foglalkoztatnak, a betegsegélyzői díjakat nem bélyegragasztás formájában ójják le, hanem készpénzzel fizetik a betegsegélyző pénztárnál.

BECZE GEZA

uri szabó. CLUJ, Piața Unirii 21

CZINK

ruhákat vegyileg

fest, tisztít,

olcsón, gyorsan, szépen

CLUJ

Tel. 10-35

Surse eficiente de aprovizionare — Olcsó beszerzési források

Klein Maximilian

croitor-uriszabó

BAIA-MARE—NAGYBÁNYA
Strada Lucaciú 13.

2 drb. betegsegilyzőkönyvre alkalmas fényképet szép, eredeti tartós kivitelben 18 leiért készít **Fotó Deac**

Cluj, Strada Regina Maria No. 14.

Elegáns és izléses ruhákat, télikabátokat a legújabb divat szerint készít

Frenkel Adalbert

uriszabó Cluj, C. Reg. Ferdinand 19

Karácsonyi ajándékokat legolcsóbban

„GRAVART”

óra, ékszer és vésnöki szaküzletben szerezheti be. Cluj, Piața Unirii 5.

Emil Fodor & Co.

Cluj, Calea Regele Ferdinand 10
Kalap-, ing és nyakkendők nagyválasztékban

Iosif Rácz József

támlpar-asztalos

Baia-Mare—Nagybánya
Strada Alexandri 39.

NAGYBÁNYÁN LEGJOBB A

DARVAS LAJOS

FÉLE SZÓDAVIZ. Str. Olarilor 57

HERCULES

BABYHAZ

CLUJ, CALEA REGELE FERDINAND 4-İK SZÁM

Az uri közönség kedvenc bevásárlási helye.

Ioan Cosma

Fabricant de funii, stori și de cănepe
Cluj, Mărășești 60

Ernst Dozsner

ceasornicar—órá s

Cluj-Kolozsvár, C. Regele Ferdinand 122

**Karácsonyi
olcsó vásár**

Heller és Molnár

divatnagyáruházában Cluj, Calea Regele Ferdinand 15

Nagy választék!

Figyelmes

kiszolgálás

FRATII HALASZ FABRICA DE RULOURI ORADEA

GIH STANICEI

 Pentru o reclama buna ki trebuie un clișeu bun

 Tar. etichete de metal

NUMAI

 dela

t. vizian!

 Cluj, Reg. Maria, 6

FRATII JANOSSY FABRICA DE CAROSSERIE CLUJ

Auto-Fix Patent No. 15184

 Singurul producator autorizat:

 Alvin-Ernest

 Tâmbalâre specială - Spezial-Werkstoffe

 C. Schoppelt, Sebeș-Alina-MĂLĂRĂȘ

Bessai FONDAT. 1889

STAMPILLEN

CANTAR DE PERIOMETRU CLAMA

VALENTIN STRZELECKI

 Fabrica de Trăsari

 Valentin Strzelecki

 P. Bărbulescu, Bărbulescu

FLUID

ECHE VOLKSWAGEN

SCHERG

megint a legujabb, legszebb, legjobb őszi és téli különlegességek t hozza férfiöltöny, felöltők, télik bátok, valamint női kabátok és ruhaszövetekben. Plaidek, takarók.

GYÁRI LERAKAT:
C L U J
PIAȚA UNIRII 22.

Kindl cukrászdában

10 drb. tészta kivitelre csak 15 Lei.
Cluj, Calea Regele Ferdinand No. 3.
Karácsonyfára szaloncukor nálam kapható a legolcsóbban

Figyelem!

Ha akar jó, olcsó és tartós munkát, úgy keresse fel

Pál Bertalan

Cluj, Strada Xenopol No. 25

Aki elvállal speciális villany- viz- és mindenféle lakatos munkákat garancia mellett.

Ha pénzt akar spórolni, úgy csinál-
tasson egy próba munkálatot

ȘTEFAN

BÁNYAI

ISTVÁN

Külföldi szisztém szerint készitek legmodernebb mindenfajta lakatos és hegesztési munkálatokat garancia mellett. Aki pontos és jó munkát akar, úgy keresse fel speciálisan felszerelt lakatos műhelyemet.

CLUJ
STR. EPISCOP N. IVAN 2.
TELEFON 22-36

A legszebb kivitelű ruhák készülnek leszállított arak mellett

A legujabb őszi szövet ujdonságok megérkeztek raktárunkba

Herkovits
testvérek uriszabóságába
CLUJ Str. Vlahuța 2.

L. SZOMER

Atelier de piele și articole de sport
Bőraru és bőrcikkek készítése

Cluj, Strada Cernăuți 20.

Carol Kubanik Károly

croitor pentru Domni — Férfi szabó

Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 13

ALICUCIU PETRE

Intreprindere tehnică și electro-
technică, magazin de mașini de
scris cusut biciclete, motociclete,
radio, vinde și în rate. electrotehnikai és mechanikai
üzem, író- és varrógép-, kerék-
pár, motorkerékpár és rádió
lerakat. Részletre is.

CLUJ-KOLOZSVÁR, STRADA REGINA MARIA No. 44.

LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM AZ «IPARI ÉLET»